SAYI: 1446 | SALI 18 MART 1941 | SENE: 5
TELEFON Baş M. 20827 İdare M. 23300 | TELGRAF İstanbul Son Telgraf
Sahip ve Başmuharriri: ETEM İZZET BENİCE

SON TELGRAF

EN SON TELGRAFLARI VE HABERLERİ VEREN AKŞAM GAZETESİ

Tesis tarihi 1936 | ADRES: Cağaloğlu Nuruosmaniye Cad. No. 54 | SAYISI 5 KURUŞ | Posta kutusu No. | ABONE: Senelik: 1400 6 aylık: 750 3 aylık: 400
Gazeteye gönderilen evrak iade edilmez

Alman taarruzu yakındır

Almanya İtalyayı ayakta tutabilmek için bir sefere girişiyor. Fakat bu seferde hesap ve mantık yoktur. Alman ordusu ittifak borcunu öderken en çetin ve müşkül bir boğuşmanın içine düşecek, İtalyayı kurtaramıyacak, kendi hesabına da vahim bir âkibete hazırlıyacaktır..

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

Belgrad'da cereyan eden diplomatik faaliyetlerin neticeye yakınlaştığını zannettirecek sebepler vardır. Yugoslavya, harbe girmek istemiyor. Harbe girmek istememekle beraber; ne mihvere, ne de demokratlara bağlanmaksızın tam bir bitaraflık muhafaza etmek istiyor. Mülki tamamiyet, istiklâl ve hürriyeti tehlike ve tecavüze uğradığı takdirde de müdahaleye karşı koymak kararında bulunuyor. Bu netice, aşağı yukarı, Avrupa harbinin başındanberi Yugoslavyanın kendisine çizdiği tavır ve hareket plânıdır. Ancak, harbin uzaklarda cereyan ettiği ve Yugoslav hudutlarına inmemiş bulunduğu sıralarda, bu müstakil siyasetin, Yugoslavyanın menfaati bakımından bir dereceye kadar hususiyeti vardı. Hakikatte, Yugoslavya için en sağlam siyaset; Balkanlarda tedafüi ve tecavüzi bir birlik vücude getirilmesine çalışmaktı. Böyle bir birlik fikri tahakkuk etmiş ve elbirliği ile onun tahakkukuna çalışılmış olsaydı; belki Balkanlardaki istikrar ve sükûn mutlak surette muhafaza edilmiş olacak, Romanya, Bulgaristan bugünkü hale düşmiyecek, İtalya, Yunanistana taarruz etmek cesaretini kendisinde bulamamış olacaktı. Fakat, artık o günler geçmiş, blok fikri maziye ait bir hatıra haline girmiş ve Yugoslavya mihver tarafından sarılmış, Yunanistan altı aydır harp ateşinin içine karışmıştır. Bütün bunlardan sonra da, Almanyanın İtalyaya yardımı ve Yugoslavya ile olan münasebetini sulhan veya harben tanzim vaziyeti ortaya çıkmıştır.

Son dakikaya kadar Yugoslavya yukarıda tebarüz ettirdiğimiz siyasî durum ve prensibini muhafaza edebilirse, belki de Almanya ile anlaşması yerine, çatışması gayrikabili içtinap bir hâdise olacak ve Yugoslavya da kendi talih ve mukadderatını, bizzat kurtarmak mücadelesine atılacaktır. Yugoslavyanın ne yapması icap ettiği hakkındaki şahsî fikirlerimizde hâdiselerin seyri hiçbir değişiklik yapmamıştır.

Yugoslavya için yegâne yol; Almanyanın her türlü tehdit ve tazyikine boyun eğmemek, tarihine ve istiklâline sadık kalmaktır.

Bu takdirde, başta Amerikanın yardımı olmak üzere; Yugoslavya kendisine maddeten ve kalben müzahir bütün devletlerin yardım ve sempatisini kazanacak ve zafer yolunu tutacaktır. Alman-

(Devamı: 5 inci sayfada)

Arnavutlukta İtalyanlar bir taarruza daha kalktılar, ağır zayiatla püskürtüldüler

Elbasan ve Berat şehirleri bombardıman edildi

Kral, orduyu tebrik etti

Atina 18 (A.A.) — Dün fecir vakti, İtalyanlar Arnavutluğun şimal mıntakasında bir taarruza geçmişlerse de, ağır zayiatla püskürtülmüşlerdir. Tepedelen mıntakasında şiddetli muharebeler olmaktadır.

Yunan ve İngiliz tayyareleri, Tepedelen mıntakasında harekâtta bulunan kuvvetlere müzaheret ederek Elbasan ve Beratı bombardıman etmişlerdir.

Kral orduya teşekkür etti

Yunan Kralı Jorj

Atina 18 (A.A.) — Kral Jorj, dün gece orduya aşağıdaki yevmî emri neşretmiştir:

«Faik bir düşmana karşı dört

(Devamı 5 inci sayfada)

Bahar taarruzu İtalyanlara neye mal oldu

Atina 18 (A.A.)— Matbuat Nezaretinin yüksek memurlarından bir zat, «Eksanç Telgraf» gazetesi muhabirine beyanatta bulunarak bahar taarruzunun İtalyanlara 30 bin ölü, yaralı ve esire maloldu-ğunu söylemiştir. Şimdiye kadar 4000 esir alınmıştır.

Grabi Trakya limanlarından Kavala

Japon Hariciye Nazırı Dün Sovyet Topraklarına girdi

Pazar günü Moskovaya gelecek, iki gün kalacak. 27 martta Berlinde

Tokyo 18 (A.A.) — Japon Hariciye Nazırı Matsuokanın önümüzdeki pazar günü Moskovaya geleceği ve burada iki gün kalacağı bildirilmektedir. Matsuoka 27 martta Berlinde ve ilk nisanda Romada bulunacaktır. Romada ikametinden sonra dört, beş gün için tekrar Berline dönecek ve nisan bidayetlerinde Japonyaya avdet edecektir.

Matsuokayı hâmil olan tren Mançuko ve Sovyet hududunu geçmiştir. Japon hükûmeti kendisine hususî bir vagon tahsis etmiştir.

Berberanın işgali İtalyan ordusunu yeni bir tehdit altına soktu

İngilizler Habeşistanın göbeğine doğru 15 noktadan ilerliyorla

Keren'in de bu günlerde düşmesi bekleniyor

Kahire 18 (A.A.) — Berbera'nın İngilizler tarafından geri alınmasından bahseden İngiliz askerî sözcüsü şunları söylemiştir:

«Bu limanın alınması, Habeşistanın merkezi olan Adisababa için yeni bir tehdit teşkil etmektedir. İngiliz kıt'aları şimdi Habeşistanın göbeğine doğru 15 noktadan ilerlemektedir. Berbera'nın işgali, ayni zamanda Habeş arazisinde bulunan İngiliz müfrezelerinin iaşesi meselesini de kolaylaştıracaktır.»

(Devamı: 5 inci sayfada)

Alman - Yunan münasebetleri çok nazik bir safhaya girdi

Atina ile Berlin arasındaki münasebetler artık normal olmaktan çıktı

Atinadaki Alman elçisine sarih talimat verildi

Berlin 18 (A.A.) — Bir hususî muhabir bildiriyor:

Alman - Yunan münasebetleri nazik safhaya girmiştir. Alman mahfilleri İngiliz kıtaatı ihraç edildiği hakkındaki haberleri doğrudan doğruya veya dolayısle yaymakta ve bu suretle Alman müdahalesi ihtimalini mütalea ve derpiş etmektedirler.

Resmî kaynaktan, Atina ile Berlin arasındaki münasebetlerin artık normal telâkki edilemiyeceği ihsas edilmektedir. Almanyanın Atinadaki elçisinin sarih talimat aldığı bildiriliyor. Berlindeki Yunan elçisi henüz vazifesinden ayrılmamıştır.

Harp ve seferberlik zamanlarına mahsus cezaî ahkâm

Bunlar fevkalâde hallerde de tatbik edilecek

Ankaradan bidirildiğin göre, Ceza kanunlarındaki harp ve seferberlik zamanlarına mahsus cezaî hükümlerin fevkalâde hallerde de tatbik olunması muvafık görülmüştür. Bu sebepledir ki 1632 sayılı askerî ceza kanununa müzeyyel bir kanun lâyihası hazırlanmış ve Meclise verilmiştir. Bu lâyihaya göre, Türk Ceza Kanunu mucibince takibi izne bağlı suçlara askerî mahkemelerde bakılması halinde bu izin Millî Müdafaa Vekili tarafından verilecektir.

Ankara ve Belgrad'da siyasî müzakereler

Belgrad'daki İngiliz Sefiri Başvekille uzun uzun görüştü

İsviçre mahafiline göre:

Görüşmelere daha ziyade hız veriliyor

Gelecek günler girişilen siyasî savaşı aydınlatacaktır

Yugoslavya ile Almanya arasında cereyan etmekte olan görüşmelerin safhalarını tenvir edecek sarih malûmat gelmemektedir. Belgrattaki İngiliz Elçisi Kampbel dün Yugoslav Başvekili Svetkoviç ile uzun bir görüşmede bulunmuştur.

Anadolu Ajansının bildirdiğine göre, İsviçre gazeteleri, mihverin siyasi gayretlerinin Atinadan ziyade, Belgrad ve Ankarada tekâsüf ettiğini yazmaktadır. Bu gazeteler, İngilterenin Belgradı, Hitlere tedricen kanmakla muahaze ettiğini, Yugoslav

(Devamı 5 inci Sayfada)

BALKANLARDAKİ VAZİYETE UMUMİ BİR BAKIŞ

Bulgar Kralı Boris

Moda deniz klübünün garip bir mektubu

Türk gazeteleri vaveyla koparmakla itham ediliyor

Bir vak'ayı yazmak vaveyla mıdır

Klüp nizamnamesinin Zeki Rıza Sporel hakkında idare heyetine ihraç selâhiyeti vermediği de anlaşıldı

B. Zeki Rıza Sporelin Moda Deniz Klübü İdare Hey'etinin bir kararıyle mezkûr klüpten ihraç edilmesinin teessürle karşılandığı ve bu gayri nizamî hareket üzerine B. Zeki Rızanın mahkemeye müracaat ederek İdare Hye'ti aleyhine dava açtığı yazılmıştı. Dün Deniz Klübünden bu münasebetle şu mektubu aldık.»

«Klüp İdare Hey'etlerince âzadan biri veya bir kaçı aleyhinde karar ittihaz etmek mecburiyeti ilk defa Moda Deniz Klübü İdare Hey'etinin karşılaştığı bir zaruret değildir. Daha bir sene evvel Fenerbahçe Klübü İdare Hey'eti de —hattâ gariptir, bizzat Bay Zeki Rıza Sporelin teklif ve işarile— o klübün müessis âzasından bir zat aleyhinde ihraç kararı vermiş, fakat yalnız o müessese ile bir âzasını alâkalandıran bs hâdise matbuatımızda as-

(Devamı 5 inci sayfada)

"Tek Bilet" Usulünün Neticesi

8 Günde Tramvay Yolcuları Seksen Bin Kadar Azaldı

Azalma, bilhassa bilet ücretleri artan kısa mesafelerdedir

10 marttanberi şehrimiz tramvaylarında tatbik edilmekte olan «tek bilet» tarifesinin neticeleri yavaş yavaş belli olmağa başlamıştır.

Yeni tarifenin tatbike geçilmesile beraber son 8 gün içinde tramvay yolcuları azalmıştır. Bu azalış günde 10 bini, 8 günde 80 bini geçmiştir. Müşteri azlığı bilhassa İstanbul cihetinde ve kısa mesafelerdedir. Çünkü evvelce de yazdığımız gibi yeni tarife kısa mesafelerde seyahat edenlerin aleyhine olmuştur. Bilet ücretleri kısa mesafelerde birinci mevkide 5,75 kuruştan 7 ye, 2 inci mevkide 3,25 kuruştan 5 kuru şayükseltildiğinden yakın yerler için seyahat ücreti birinci mevkilerde 50 para, 2 inci mevkide 70 para artmıştır. Bu vaziyet de kısa mesafelerde ve bilhassa 2 inci mevkilerde yolcuları azaltmıştır.

Fakat bilet ücretleri umum tarifede vasati olarak artmış olduğundan İdarenin bu azalıştan za-

(Yazısı Beşinci Sayfada)

Muhtekir bir sobacının dükkânı 7 gün kapanacak

Peynir kralı (!) na da bir cürmü meşhut yapıldı

Şehrimizin peynir kralı olarak tanınmış bulunan tüccar Yorgi Kondopulos 3 - 4 yıllık avarya ka-

(Devamı 5 inci Sayfada)

Tevkifhaneye eroin sokmıya çalışan birisi yakalandı

İskemlenin ayağını oyup içine esrar saklıyan bir tesbihci de adliyeye verildi

Sultanahmette Dizdariyede Tahsinbey sokağında 27 numarada oturan Fikret ismindeki bir genç bir suçtan dolayı İstanbul Cezaevinde bulunan Hayatiye eroin göndermiye teşebbüs

(Devamı 5 inci Sayfada)

Lariskiye yeni hava hücumu

Atina 18 (A.A.)— Umumî Emniyet Nezaretinin tebliği: İtalyan tayyareleri pazar günü, geçenlerde zelzeleden büyük hasar gören Lârisayı tekrar bombardıman etmiş ve birçok telefata sebep olmuştur. Zelzeledenberi İtalyanlar üçüncü defadır ki Lârisayı bombardıman etmektedir.

Pr. Besim Ömer ihtifali yarın

Yarın büyük tıp üstadı Profesör General Besim Ömer Akalının ölümünün yıldönümüdür.

Bu münasebetle yarın saat 14 de Üniversine tıp tarihi enstitüsünde bir ihtifal yapılacak ve müteakiben merhumun Merkezefendideki makberesi ziyaret olunacaktır.

Yeni Büyük Edebi Tefrikamız:

KOLKOLA

Müellifi:

NİZAMETTİN NAZİF

SON SENELERİN BU EN GÜZEL EDEBİ ROMANINI MUTLAKA TAKİP EDİNİZ.

Özlediğiniz, Beğendiğiniz Tefrika

Dün çıkan kısmın hulasasını da neşrediyoruz

2 NCİ SAHİFEMİZDE

ÇERÇEVE

Bu hafta..

NECİP FAZIL KISAKÜREK

Bu hafta, 1941 yılı mart ayının üçüncü haftası, dünkü pazartesi gününden başlayıp önümüzdeki pazar gününe kadar sürecek olan bu yedi gün bence pek mühim...

*

Hakiki sebebe, ciddî alâmete, köklü fikir ve teşhis örgüsüne dayanan umumi tahminlerle, damdan düşme hoppa kehanetler arasındaki farkı bilhassa kaydetmek isterim.

Meselâ yığılan bulutlara, uğuldıyan rüzgâra ve kararan ufka bakıp şu hükmü vermek:

— Neredeyse fırtına kopacak!

Ve meselâ akşamın alacakaranlığında bir mezar taşına gözlerini dikip şöyle düşünmek:

— Bu gece ölü hortlıyacak!.

Bunlardan bir tanesi insanın hakkı, öbürü maskaralığı.. Bunlardan bir tanesinde, düşünen ve gören, öbüründe de zihnî sar'a nöbetleri çeken iki zıt bünye tezahürüne şahitiz. O-nun içindir ki hem din, hem akıl terbiyesi bakımından biri ne kadar değerli ve makbulse ikincisi o kadar manasız ve mezmum... Birinde eşya ve hâdiselerin meşru yollardan aydınlatılması, öbüründe büsbütün karartılıp eldeu kaçırılması neticesi var... Ve yine onun içindir ki bizden metodunu gizliyen herhangi bir görüş tarzı, neticede doğru bile çıksa, ilim ve hakikat terbiyesine malik insan nazarında zerrece haysiyet ifade etmez.

— Aptala malûm olur!.

Sözü bu incelikten doğmuş olsa gerek...

Çok defa ciddî usuller neticesinde aldanmak, gülünç metodlar altında gerçekleşmekten daha kıymetli... Şu kadar ki ciddî usuller neticesinde aldanmaktan daha güzel ve kıymetlisi, daha ciddî metodlar altında gerçekleşmek değil mi?.

*

Gaibin mutlak sahibi Allahın hakkını böylece sınırlaştırdıktan; ve insan çerçevesi dışında her gayreti çirkin ve gülünç olarak kaydettikten sonra mevzuumuza girelim:

Ben diyorum ki bu hafta, 1941 yılı mart ayının üçüncü haftası, dünkü pazartesi gününden başlayıp önümüzdeki pazar gününe kadar sürecek olan bu yedi gün bence pek mühim...

Baştan başa sağlam bir mucip sebepler manzumesine dayanan bu hükmümün mutlaka doğru çıkacağı hakkında hiçbir tavır ve iddia sahibi değilim. Fakat ben yine diyorum ki, elimdeki mucip sebepler manzumesinin sırf bir seziş halinde içime verdiği intıba, bana Balkanlarda herhangi bir hareketin bu hafta içinde tezahür edeceği zannını, sadece zannını aşılıyor...

HADİSELER KARŞISINDA SON TELGRAF

PLÂJLAR MÜDÜRLÜĞÜ

Belediyemiz, Floryadaki plâjların işlerine bakmak üzere kullandığı plâj memurunun makamını, Plâjlar Müdürlüğü haline getirmiş.. Bundan sonra, plâjlar bir müdürlükle idare edilecek.. Çünkü, İstanbulda plâjlar çoğalıyor.

Bu vaziyete göre, sayıları gittikçe çoğalan lüks gazinolar için bir de Gazinolar Müdürlüğü ihdas etmek yerinde olmaz mı?.

8,5 TENEKE PEYNİR!

«Peynir yok» diyen bir dükkâncının mağazası aranmış, tamam, 8,5 teneke beyaz peynir bulunmuş.. Tuhaf değil mi?.

Herhalde, bu vatandaş, çok hovarda, mirasyedi, çok gün görmüş, geçirmiş bir zat.. Öyle olmasa, 8,5 teneke beyaz peyniri olduğu halde:

— Peynir yok, der mi?.

Herhalde, 8 — 10 teneke peyniri hesaba bile katmıyor, meselâ, bizim evde yarım dilim peyinr kaldığı zaman, nasıl peynir yok, dersek, ona da öyle geliyor!

YÜZÜNE GÜLMÜŞ!

Martın kapıdan baktırdığını bilirdik amma, Cumartesi günü hissettiğim soğuğu, hiç bir zaman hissetmedim. Geçen gün, bizim mahallenin kömürcüsü, o sıcak günler başlayınca, âdeta, mateme girmiş, yas tutmuştu.

Karın serpelediğini görünce, yeniden dünyaya doğmuş gibi oldu. Dükkânda, odunları yeniden tanzim etti; elleme kömürleri tekrar istif etti. Müşterilere şöyle diyormuş:

— Allah, yine yüzümüze güldü..

NEDEN ÇOK İÇERMİŞ?.

Bizim Osman Cemal hoş çocuktur, benim gibi, onu herkes sever. Fakat, benim ona karşı zaafım daha fazladır. Bizim gazetede «Bekri Mustafa» diye yeni bir tefrikaya başladı. Çok hoş bir şey..

Geçen gün, kendisine:

— Bekri Mustafa çok içer mi imiş?.

Dedim..

Cevap verdi:

— Hem de çok fazla..

— Neden acaba?.

— Çünkü onun zamanında Yeşilaycılar Cemiyeti yoktu ki..

AHMET RAUF

Taksimde yeni gezgi

İnönü gezgisinin altı ve civarı elektrikle tenvir edilecek

Taksim kışlası yerinde yapılacak olan «İnönü Gezgisi» bu vaz tamamlanacaktır. Gezginin altına tesadüf eden sahada tahtelârz kuvvetli elektrik tesisatı yapılacaktır. Bu suretle bayramlarda Gezgide istenildiği kadar fazla tenvirat yapılması temin edilecekitr. Meydanın kanalizasyon ve su mecralarının yapılmasına birkac güne kadar baslanacaktır. Diğer taraftan Belediye Reisliği «İnönü Gezgisi» volları için 26 bin lira ayırmıstır.

Bu civarda eski «Panaroma» bahçesinin bulunduğu sahanın bostanlar ciheti ucurum ve toprak mukavemetsiz olduğundan bu kısma istinat duvarları yapılması da kararlaştırılmıştır.

KÜÇÜK HABERLER

VİLÂYET ve BELEDİYE:

★ Dahiliye Vekâleti Vilâyetlere gönderdiği bir tamimle memleketin kültür, ekim, ormancılık, bayındırlık, sağlık ve iktısadî hareketlerinin daha hızlı adımlarla ilerlemesini temin için idare âmirlerinin daha fazla calışmalarını istemiştir.

TİCARET ve SANAYİ:

★ İstanbul çorap fabrikatörlerinden mürekkep bir hevet yeni standardizasyon nizamnamesi üzerinde temasta bulunmak ve bazı temenniler yapmak için dün Ankaraya gitmiştir. Yeni corap standardizasyon nizamnamesi nisanın sekizinde tatbik edilmeğe başlanacaktır.

★ Şehrimizden Ankaraya çağırılmış olan yünlü kumaş fabrikatörleri gitmiştir. Kumaş fabrikatörleri İktısat Vekâleti tarafından yeni, ucuz ve sağlam kumaşların imali ve kumaş fiatlarını bir miktar indirmek imkânlarını aramak üzere Vekâletten direktif alacaklardır.

MAARİF, ÜNİVERSİTE:

★ Lise ve Orta mektepler ayın yirmi birinden itibaren bir hafta bahar tatiline başlıyacaklardır. Ecnebi ve ekalliyet mekteplerinden Musevi, Ermeni ve Fransız mektepleri bahar tatili yapacaklardır.

★ İlk mektepler 1 nisandan 7 nisan pazartesine kadar dinlenme tatili yapacaklardır.

MUTEFERRİK:

★ Sümer Banka Devlet Sanayi ve maden işletmelerün kredi muamelelerini yapmakla mükellef bir mahiyet verilmesi takarrür etmis ve bu mahiyette bir Sümer Bank kurulması hakkındaki kanun lâyihası Büyük Millet Meclisine verilmistir.

★ Şirketihayriyenin senelik heyeti umumiye toplantısı bugün yapılacaktır. Saat 14 de yapılacak heyeti umumive ictimaını müteakıp fevkalâde bir toplantı da vapılacak ve nizamnamenin bazı maddeleri medenî kanun ve ticaret kanunu hükümlerine uygun bir şekilde tadil olunacaktır.

HALK Filozofu

Manevi harabe

Filân devlet, acaba mukavemet edecek mi, etmiyecek mi?.

Bu sual, yeni devrin bir alın karasıdır. Tarihte, bütün asırlar boyunca, tecavüze uğramış bir cemiyetin kafasında bu sualin istifham çizgisinin noktasını bile bulamazsınız.

Eğer, filân devlet mukavemet ederse...

Ah, evet, bir mukavemet etse.. Buna karar verse..

Ne hazin sual..

Çünkü, bir tecavüz karşısında mukavemet etmek değil, mukavemet kararı vermek, hattâ, mukavemet kararına meyyal olmak bile, bugünün dünyasında az kahramanlık sayılmıyor.

Milli ahlâkta ve içtimaî telâkkideki bu sukut, aksülâmelini sonra gösterecektir. Gelecek nesiller, kendi kendilerine, daima müteredd olacaklar:

— Evet, bir tecavüz karşısında, acaba, mukavemet edilmese ne olur?.

Sualini, daha sık sık soracaklardır.

1939 harbinin maddî zararları, tahripleri en ehvenişer tarafıdır. Bu harbin manevî harabesini, yarının vicdanlarında, millî telâkkilerinde, hayat ve cemiyet akışında seyredeceğiz.

Geçen harp, insanlığa ne müthiş manevî tefessüh mikropları aşılıyarak geçti, gitti.. Bu seferki kavganın daha azgın tefessüh mikropları aşılıyacağını düşündükçe, insan oğullarının istikbaline acımamak mümkün mü?.

REŞAT FEYZİ

Muallim ve talebelere gösterilecek filim

Bugün öğleden sonra Eminönü Halkevi salonunda şehrimiz Lise, Orta, San'at ve Muallim mektepleri müdürlerine «tayyare hücumlarına karşı korunma» isimli bir filim gösterilecektir. Ayni filim salonun istiap haddi nisbetinde haftanın diğer günlerinde sıra ile talebe ve muallimlere de gösterilecektir.

İlk mektep diploması almak isteyen vatandaşlar

İlk okul diploması almak için sehrimizde acılan imtihanlara bu ay başında sehrimizde 50 vatandaş girmis ve bunlardan 26 sı muvaffak olmuştur. Mayısın son haftasında bu gibi vatandaslar icin veni bir imtihan daha acılacaktır. İstekli olanlar şimdiden Maarif Müdürlüğüne müracaat edebileceklerdir.

Tüccarlarca müstahsile verilen avanslar

Birçok tütün tacirlerinin, mevsimden evvel avans verdikleri müstahsilleri, tütünlerini ucuz fiatla kendilerine satmak için mecbur tuttukları görülmüştür. İnhisarlar Vekâleti, müstahsillerin tütünlerini avans aldıkları tacire vermeğe mecbur olmadığını ve bu yolda mecbur tutulmamalarını alâkadarlara bildirmiştir. Müstahsil, malını en kârlı teklif yapana serbestçe satabilecektir.

Belediyeye bağlı daireler büdcesi

Mezbaha, Şehir tiyatrosu, Konservatuar, Darülaczenin yeni büdceleri Şehir Meclisince tasdik edildi

Belediyenin ve Vilâeyete mülhak dairelerin 1941 malî yılı bütçeleri dün Şehir Meclisinde 1 muhalifreye karşı 58 reyle kabul olunmuştur. Bu mülhak bütçelerden Konservatuar bütçesi 104,244 lira olmak üzere kabul edilmistir. Konservatuar Müdürünün maaşı 60 liradan 70 liraya cıkarılmıştır. Konservatuarın varidatı 700 lira olup mütebakisini Belediye ödemektedir.

Karaağaç Mezbaha varidatı ve masrafı 1,748,982 lira olmak üzere kabul edilmiştir. Bunun 160,000 lirası buz satısından elde edilecektir. Uzun müddetteir imtiyaz halinde bir şirkete verilmiş olan buz satışının imtiyaz müddeti bu sene nihavet bulacağından bu varidatın tezayüdü göz önünde tutularak bütçeye 160,000 lira konmuştur.

Barsak hasılatından 35,000, paçahaneden 35,000, kan hasılatından 30,000, et naklıyatından 276,982 lira elde edilecektir.

Darülâceze bütçesi 228,496 liradır. İdare Şirketihayriyeden 7,000, Denizvollarından 13,300, imalâthaneden 7,000, tiyatro ve sinemalardan 80,000 lira varidat elde etmektedir. Arada acık Belediye bütçesinden ödenecektir.

Şehir Tiyatrosu bütçesi 147,597 lira olarak kabul edilmiştir. Bu sene bazı artistlere ve bazı memurlara zam yapılacaktır.

Belediyenin Şehir Tiyatrosuna vardımı geçen senelinden üc bin küsur lira fazlasile 35,051 liradır. Dram kısmında 16 koltuk, komedi kısmında da 18 koltuğun ücretlerinin yetmiş beser kuruşa iblâğına karar verilmiştir. Bu suretle 3060 lira fazla varidat elde edilecektir.

VALİNİN ZİYAFETİ

Sehir Meclisi bugün öğleden sonra ve yarın da toplanacak ve yarın mesaisini bitirecektir. Bu münasebetle yarın akşam Vali tarafından azalara ve gazetecilere Taksim Şehir gazinosunda bir çay ziyafeti verilecektir.

Bursa tütün piyasasında hareket

Bursa tütün piyasası çok hareket ve hararetle devam etmektedir. müstahsil fiatlardan çok memnundurlar. Tütünler 39 - 76 kuruş arasında satılmaktadır. Yeni bazı ecnebi sirektlerin Bursa mıntakasından tütün almağa hazırlandıkları haber alınmıştır. Şimdiye kadar yeni mahsulden bir milyon kilo tütün sarılmışır.

Geç gönderilen bir para

Dahilive Vekâleti, Belediyeye gönderdiği bir tezkedere, Belediyeler Bankası icin Belediye varidatından ayrılan yüzde beşin neden geç gönderildiğini sormuştur. Bundan sonra Belediyeler Bankası hissesi Vekâletin tebliğine göre, daha erken gönderilecektir. Yapılan tetkiklerde diğer belediyelerin bu paraları vaktinde gönderdikleri anlasılmıştır.

ADLİYE ve POLİS

Bir kahvecinin ihbarı üzerine 6 yıl sonra tutulan katil!

Kadıköyünde kayışla boğulan garson Vahidi kim ve ne için öldürmüş ?

Altı yıl evvel Kadıköyünde Kumlukta Vahit isminde bir garson kayışla boğulmuş olarak bulunmuş, cineyetten dolayı Eyüp ve Şuayip isimlerinde iki kişi İstanbul birinci ağırceza mahkemesinde muhakeme edilmişler ve her ikisinin de beraati kararlaştırılmıştı. İki ay evvel, bir ihbar üzerine evvelce Pendikte kasaplık eden Gebzeli Mustafa, bu cinayetin failî olmak üzere yakalanmış ve Mustafanın muhakemesine, ayni mahkemede dün sabah başlanmıştır.

Tahkikata göre, kasap Mustafa başka bir suçtan dolayı gönderildiği İzmit hapishanesinde Şükrü adlı bir kahveci ile tanışmış, aradan bir zaman geçtikten son da her ikisi Beyoğlunda buluşmuşlardır. Beyoğlunda kahve işleten Şükrü, kasap Muştafaya gecelevin bir rakı ziyafeti çekmiş ve içki âleminde Mustafa, kendisinin Kadıköyündeki Kumlukta garson Vahidi öldürdüğü halde ele geçmediğini anlatarak, öğünmüştür. Kahveci Şükrü de, ertesi gün onu ihbar etmiştir.

Mustafanın tahkikat safhalarındaki ifadeleri, «Pendikte garsonluk eden Vahit, beni et kaçakçılığı yaptığımdan dolayı haber vermişti, ben de intikam almak maksadile onu kayışla boğdum» şeklindedir. Halbuki maznun dün mahkemede, şöyle söylemiştir:

— Ben böyle bir itirafta bulunmadım. Şükrünün ihbarına gelince, o, birisine eroin satmıştı. Parayı onun hesabına ben gittim, aldım. Şükrü «eksik getirdin, parayı iç ettin» diye, kavga çıkardı. Bu sebeple böyle bir suç uydurdu, beni tutturdu. Sarhoşlukla ağzımdan lâkırdı kaçırmış değilim!.»

Neticede mahkeme şahıtlerin çağırılmasına kalmıştır.

Otomobil Yolları

Bazı yollar genişletilip güzergâhlar temin edilecek

Belediye Reisliği asfalt yolların fazla dayanmalarını temin ve hem de kalabalık yerlerde seyrüseferin intizamını kolaylaştırmak üzere otomobil ve otobüs yollarile araba yolları hakkında yeni tetkikler yapmaktadır. Bu tetkikler neticesinde bazı otomobil ve araba güzergâhlarının yeniden değiştirilmesi çok muhtemel görülmektedir.

Diğer taraftan otomobil ve otobüs yolları peyderpey genişletilecektir. Bu meyanda Galatasarayındaki İngiliz sefarethanesi bahçesinin arkasından geçen otomobil yolu evvelâ genişletilecektir. Bu yolun Cumhuriyet Bahcesi civarındaki uçurum halinde bulunan kısımalrına beton duvarlar inşa edilmektedir. Duvarların üzeri kaldırım haline getirilecek ve eski kaldırımlar vola ilâve olunacaktır. Beton kaldırımların yanından bir merdiven yapılarak buradan aşağıya inilmesi temin edilecektir.

Lâstik tevziatı bugün bitiyor

Üç gün evvel bşlıyan lâstik tevziatı tamamlanmak üzeredir. Yüzlerce lâstikten pek az kalmıştır. Tevziatın bugün biteceği tahmin edilmektedir. Fazla miktarda olan kamyon lâstiklerinin birkaç gün daha tevziine devam olunacaktır.

Kavak Liman Reisi

Münakalât Vekâleti, Liman Reisleri arasında yeni tayin ve nakiller yapmaktadır. Bu arada Kavak Liman Reisi Sabri Giresun Liman Reisliğine tayin olunmuştur. Sabri bugün vazifesi başına hareket edecektir.

Sayfiye yerlerine rağbet!

Bu yıl şehrimizin bazı sayfiye yerlerinde ev kiralanması işleri çok erken başlamıştır. Bilhassa Boğaziçi köylerine, Suadiye, Erenköy ve Bostancı taraflarına çok rağbet vardır. Buralarda şimdiden müteaddit evler kiralanmıştır. Bu rağbeti gören bazı ev sahiplerinin geçen yıllardan çok fazla para istedikleri anlaşılmıştır. Kaymakamlıklar ihtikâra meydan vermemek icin icabeden tedbirleri alacaklardır.

Bir birahane pislikten 3 gün müddetle kapatıldı

Belediye tarafından yapılan teftiş neticesinde, Bahçekapıda Ticaret ve Zahire Borsası karşısında Dikran isminde birine ait birahane pislikten üç gün müddetle kapatılmıştır.

İspirto sarfiyat ve istihsalâtı artıyor

İnhisarlar İdaresi, Paşabahçe ispirto fabrikasının istihsalâtı bu yıl çok artmıştır.

Fabrika yakında bütün randımanile çalışmağa başlıyacak ve geceli gündüzül faalivette bulunacaktır.

DIŞ POLİTİKA

Atlantik muharebesinde İrlandanın rolü

Yazan: Ahmet Şükrü ESMER

Almanyanın Balkanlarda girişiği teşebbüse rağmen, ilkbahar yaklaştıkça, İngiltere ile Almanya arasındaki mücadelenin ağırlığı, Atlantik Okyanusunda temerküz etmektedir. Atlantik Okyanusu muharebesi, bilhassa Birleşik Amerikanın yardım kararından sonra ehemmiyet kesbetmiştir. Almanya Birleşik Amerikadan İngiltereye gelecek olan eşyanın nakline mâni olmıya çalışacaktır. Bunun için de elinde denizaltı gemilerile tayyareler vardır. Gerçi Almanya bu vasıtalarla İngiltenin ablukasına çalışmakta idi. Fakat bu sahadaki mücadelenin gelecek aylar ve belki de haftalar içinde daha çok hararetlenmesi beklenir. İngiltere bir taraftan Avrupa kıt'asının abluka sında devam ederken, diğer taraftan kendi münakale yollarını açık bulundurmak mecburiyetindedir. Aksi takdirde Amerika yardımı manasız kalacağı gibi, Almanyayı abluka ile tazyik etmeğe çalışırken, kendisi Alman ablukasının tazyiki altında sarsılabilir.

İrlanda uzun zaman İngilterenin idaresi altında kaldığından ve bugün de İngilizler, şimalî İrlandanın müstakil İrlanda devletine iltihakına mâni oldukların dan iki memleket bu mücadelede işbirliği yapamamışlardır. İrlandanın işbirliğinden çekinmesi, İngilterenin diğer bir noktadan da emnyetini tehdit etmektedir. Almanyanın Norveçte yaptığı gibi, bir emrivaki ile müdafaasız olan İrlandayı işgali altına alması mümkündür ve işte o zaman Almanya, Atlantik muharebesini kazanmış olacaktır. Görülüyor ki İngilterenin, gerek abluka ile mücadelesinde ve gerek doğrudan doğruya topraklarının istilâya karşi müdafaasında İrlanda ehemmiyetli bir rol oynamaktadır.

Birleşik Amerikada İrlanda aslından olan nüfus, İrlanda adasındaki nüfustan fazladır. Bunlar, Birleşik Amerikanın nüfuzlu politikacılarıdır. Büyük şehirlerin polis ve zabıta teşkilâtı İrlandalıların ellerindedir. İrlandanın bayramı olan «Senpatrik» günü, Nevyork şehri, bir Amerika şehrinden ziyade İrlanda şehrine benzer. Her taraf İrlanda bayraklarile süslenir. İrlandalılar sokaklarda geçit resmi yaparlar. Şehir, ancak, Amerika millî istiklâlinin yıldönümünde görülebilen bir bayram heyecanının gününü yaşar.

Esasen, Amerikanın iç politikası içindeki büyük İrlanda nüfuzu dolayısiledir ki İngiltere, İrlandalılarla münasebetlerinde azamî ihtiyatlı davranmaktadır. Bu noktada ihtiyatsızlık, İngiltere nin Birleşik Amerika ile münasebetleri üzerinde menfî bir tesir husule getirebilir. İmdi, Birleşik Amerika İngilterenin davasına karşı bu derece yakın bir alâka gösterdikten sonra, İrlanda, biraz da kendi davası olan bu meseleye karşı şimdiki kadar kayıtsız kalamaz. Esasen İrlanda bir müddettenberi, silâhsızlığı dolayısile endişe duymaktadır. Bu endişe birkaç gün evvel Başvekil de Valera tarafından tekrar edilmiştir. İrlanda müdafaası için ancak Birleşik Amerikadan silâh tedarik edebilir. Haber verildiğine göre, İrlanda Harbiye Nazırı, silâh ve İrlandanın müdafaası için diğer malzemeyi tedarik etmek üzere Birleşik Amerikaya gitmiştir. Fakat bu ziyaret, yalnız bir silâh alış verişine inhisar etmiyecektir. Esasen İrlandanın, Amerikadan silâh satın alması için parası da yoktur. İrlanda elli milyon dolar kadar bir kredi istiyor ve Amerika da ivaz mukabilinde bu parayı vermeğe hazırdır. Bu ivaz ne olabilir? Mahiyeti henüz sarih olarak malûm olmamakla beraber, herhalde Atlantik denizinde İngilterenin ve Amerikanın vaziyetlerini takviye edecek bir takım konsesiyonlar olacağı tahmin edilebilir. Bir Nevyork haberine göre, Birleşik Amerika, İrlandadan bazı üsler istemektedir. Bu üslerin, «İngiltereye yapılacak kütle halinde malzeme sevkiyatının himayesi bakımından ehemmiyetli telâkki» edileceği bildi

(Devamı 5 inci sayfada)

Edebî Roman: 2

KOLKOLA

Müellifi: **NİZAMEDDİN NAZİF**

DÜN ÇIKAN KISMIN HULASASI

(1938 yılı veda ediyor. Gece Maksim salonlarında yılbaşı kutlanıyor. Biri smokinli, biri fraklı iki genç arkadaş konuşuyorlar. Fraklı zat, eski bir şehbender olan Naci Galipdir. O akşam barda bir de mühendis Nezih ve Bn. Raşide Nezih var. İki genç bu karıkoca ile de tanışıyorlar. Biri smokinli ve biri fraklı olan iki arkadaş, bir müddet bu karı kocadan bahsediyorlar. Mabaadini aşağıda okuyunuz.)

●

— ?!...

— Faraza... Bak şu masaya! Gözlerini ayırmadığın kadının arkasındaki masa değil, daha ötedeki.

— Gördüm...

— O yeşilli âfeti de gördün mü?

— Evet...

— Masada kaç kişi olduğunu say bakalım.

— Üç kadın, dokuz erkek.

— Ayakta duranları da kat!

— Erkeklerin yekûnu on üçü buldu.

— On üç mü dedin? Eyvaaah! Uğursuzluk!

Ve kadehini barın üstüne bırakarak acele acele:

— Beni de ilâve et!

Dedi, sür'atle uzaklaştı. Sabık Şehbender, onun masaya vardığını, yeşilli kadının elini öptüğünü ve hemen o anda kadını dansa kaldırdığını gördü. Sağ elinin baş parmağı ile ince bıyıklarını kaşıyarak biran düşündü. Sonra önündeki kadehini bir yudumda dikerek barmene seslendi:

— Bir viski daha. Buz koymayınız.

Saat llerliyor ve tütsülenen kafalarla salon her an daha coşkun bir neş'eye dalıyordu. Yalnız Naci Galib neş'elenemiyordu. Salondakilere bakmıyor gibiydi. Viskisine pek az soda kattığı halde ve kadehleri ardarda yuvarladığı halde sarhoş da olmuyordu. Bazan bar doluyor, kadehini alıp bir kenara çekiliyor, omuzunu duvara dayayıp duruyordu. Bazan bar boşalıyor, elindeki kadehin de boşaldığını farkediyor, o zaman lâkayt bir hareketle kadehi beyaz fraklı meyhanecinin tezgâhı üstüne bırakıyor, boğuk bir sesle:

— Doldur!

Diyordu. Arkadaşını unutmuş gibiydi.Acaba bu şık, zarif ve güzel gencin şu koskoca salonu dolduranlar arasında bir başka tanıdığı yok muydu? Öyle olmalıydı. Zira yalnız başına yarım saatten fazla kaldığı yerden üç yüz çift geçtiği halde ne biri ile selâmlaşmış ne de herhangi bir kadına, tanınan bir kadına gösterilen hürmeti göstermişti.

Beşinci viskinin son damlaları, uzun kadehin dibinde bir sarı yakut gibi ışıldarken smokinli tekrar yanındaki belirdi. Sık sık nefes alışından belliydi ki koşarak gelmişti ve yüzünün kırmızılığından, ipekli mendili ile alnının terlerini silişinden belliydi ki durmadan dans etmişti.

Naci, onun, sol elile bir kadının sağ bileğini tutuşundan, bu kadınla pek lâubali olduğunu, kadını yedeyerek getirmiş bulunduğunu hissetti ve biraz dikkat edince bu bayanın, masasında on üç erkek saydığı yeşilli olduğunu anladı.

Yüzüne tatlı bir ifade vermeğe çalışarak:

— Çok yorulmuş olacaksınız... - dedi - size ne ısmarlamama müsaade edersiniz?

Smokinli:

— Viski! - diye bağırdı - viski, değil mi Rezzan?

— Tabiî... Fakat Semih, viskiyi tatmazdan önce, arkadaşını tanımak zevkini tatmak istiyorum.

Naci Galibi bu cevap, beline iğne batırılmıs gibi irkiltti. Semih sanki bir hazır cevaplıkta bulunuyormuş gibi:

— Yooo... - dedi - evvelâ içki, sonra mezesi... Maamafih insanları üzmek de doğru olmaz. Belki mezeyi daha evvel yemek isterler. Olur a... Belki susamamışlardır da, karınları acıkmstırı

Belliydi ki Semih, gittiği masanın valnız bayanı ile kanmamış, buzlu koğası içindeki şişelerden de bir hayli istifade etmişti. Naci Galib barmenin doldurduğu kadehlerden birini yeşilli bayana uzatarak kendini takdim etti ve:

— Sizi tanımış olmak benim için bir bahtiyarlıktır bayan...

Dedi.

Gencin, sırf bir nezaket eseri olarak dudaklarından çıkan bu «bahtiyarlık» kelimesi üzerinde güzel kadın (çok güzeldi çünkü...) ısrarla durdu:

— Bahtiyarlık dediniz... Niçin bahtiyarlık dediniz? Hakikaten benimle tanıştığınıza memnun oldunuz mu? Şahi mi.

Dudaklarının boyasını bozmamak icin ağzını aça aça viskiden bir iki yudum aldıktan sonra koyu yeşil gözlerinden, gencin erkek hatlı yüzüne süzgün bir bakış uzattı ve elini omuzuna atarak mırıldandı:

— Sizi daima aramızda görmek mümkün olacak mı Naci?

Merhaba der demez başlıyan bu lâübaliliğe sabık Şehbender hayret etmişti. Ne diyeceğini şaşırarak arkadasına bakınca onun sarhoşlukla vayılan ağzından su sözler döküldü:

— Tabiî tabiî... Sana söylediğim gibi bulmadın mı Rezzan?

— Haklısın! Bahsi kazandın. Ömrümde bu kadar güzel bıyık, bu kadar erkek dudak görmedim.

AVRUPA HARBİNİN YENİ MESELELERİ

Fransa İmparatorluk kuvvetleri

Hâdiselerin cereyanı arasında Fransız imparatorluk kuvvetlerinden bahsedilmektedir.

Fransanın şimalî Afrikada ve Suriyedeki kuvvetlerinin bugünkü ehemmiyeti acaba nedir?

Afrika ordusunun geçen haziranda kuvvetlerinden bir kısmı çekilmişti. Mütareke üzerine bir kısım kuvvetleri de terhis edilmişti.

Bugün Fransız Fasında, Cezairde ve Tunusta bulunan Fransız kuvvetleri 300,000 tahmin edilebilir. Donanmanın tonajı 40,000 ile 50,000 arasında tehalüf ediyordu. Diğer bazı Fransız vâhitlerinin Tulondan Afrikaya gelmesi üzerine bu tonaj miktarı artmıştır.

Şimalî Afrikada Fransızların çok mükemmel deniz üsleri vardır ki, bunların en mühimleri Bizerta ile Merselkebirdir. Hava bakımından şimalî Afrikada, mütarekenin imzası sıralarında, yüz kadarı son model ağır bombardıman tayyaresi olmak üzere, yedi yüze yakın tayyare vardı. Fasta, Cezairde ve Tunusta çok kuvvetli hava üsleri de vardır. Bunların en yenileri Karuba ve Bizerta deniz üssüne doğru imtidat eden Seydi Ahmet hava meydanıdır.

Suriyedeki orduya gelince, burada haziran ayında takriben 120,000 kişilik bir ordu vardı. Mütarekenin imzasını müteakip, Fransız kumandanı derhal, kıtaatın büyük bir kısmının terhisini kararlaştırdı. O suretle ki silâh altında ancak 50-60 bin kişi bırakıldı. Bu kuvvet de Suriyenin müdafaasına kâfi görülüyordu. Fakat Fransa ile Suriye arasındaki münakalât güçlüğünden, bu terhisin tatbikinde hayli müşkülât çkmıştı. Hâlen Fransız Yakın Şark ordusunun miktarı 15-18 bini lejiyon olmak üzere, 80,000 tahmin edilebilir.

Donanma bakımından Beyrutta ve Trablusta demirli bulunan mahdut bir kaç torpito, dört beş tahtelbahirden başka Fransanın yakın şarkta başka harp gemisi yok gibidir.

Hava kuvvetlerine gelince, mütarekenin imzası sırasında 500 kadar tayyare vardı. Bunların 200 ü Tunustan celbedilen son model avcı tayyareleri idi. Fakat İtalyan mütareke komisyonunun bu tayyarelere vaz'ıyed etmesi ihtimali karşısında, hemen kısmı küllisi Çin Hindistanına gönderilmişti. Geriye kalan tayyareler de Lübnan hükûmetine satılmıştır.

Yakın Şark Fransız tayyare umumî karargâhı Rayaktadır. Şamda, Beyrutta, Trablusta, Cezirede ve diğer yerlerde, son derece modern tayyare meydanları vardır.

Görülüyor ki, Fransa yıkılmış olmakla beraber, Fransız imparatorluğu henüz ayaktadır. Şimalî Afrikadaki kuvvetler General Veygandın kumandasında Mareşal Petene bağlı bulunmaktadır. Muharebe henüz devam ettiği için Fransız imparatorluğunun mukadderatı hakkında şimdiden bir şey söylenemez. Herkes İngiltere harbinin varacağı neticeyi bekliyor. Bu neticenin de ne zaman tahakkuk edeceği kestirilemez.

Bir taraftan Almanya, mütemadiyen yeni tayyareler ve harp malzemesi imal ederken, diğer taraftan da İngiltere ayni hızla çalışırken ve şimdi de Amerikan fabrikaları İngiltere hesabına harp sanayiini tam randımanla harekete getirmiş bulunurken, bir buçuk senedenberi devam eden bu harbin, bu gidişle daha çok uzıyacağı pekâlâ anlaşılmaktadır.

İngilterenin Almanyayı behemehal yenmek arzusuna rağmen, Almanyanın kuvveti de inkâr edilemez. Binaenaleyh bu harp böyle devam ettikçe, Fransız imparatorluğunun vaziyetinde de yeni bir değişiklik olmıyacak demektir.

• •

Fransa yıkılmış olmakla beraber, Fransız İmparatorluğu hâlâ ayaktadır. Şimalî Afrikada 300 bin, Suriyede 80 bin kişilik bir ordu ve Fransız donanması, büyük İngiltere harbinin varacağı neticeye göre, kendi mukadderatına intizar etmektedir..

HALK SÜTUNU

İş Ve İşçi Arıyanlar, şikâyetler, temenniler ve müşkâller

İş Arıyan Bir Genç Kız

Lise mezunu bir genç kızım. Ailevî vaziyetim beni hayatımı çalışarak kazanmıya mecbur ettiğinden resmî ve hususî müesseselerde iş aramaktayım. İş sahiplerinin Son Telgraf Halk sütunu vasıtasiyle Mahmureye müracaatları.

Piyasayı tanır, kefil verebilir bir zat iş arıyor

Orta derece tahsilim olup «30» yaşında ticaretten anlar az çok piyasayı tanırım, tecrübeli bir gencim.

Hergün saat dokuzdan ikiye kadar herhangi bir müessesede çalışmak üzere iş arıyorum. Şahsî kefil de gösterebilirim. Arzu edenler Son Telgraf Halk sütununda Tecrübeli rumuzuna yazmaları rica olunur.

Genç bir kız iş arıyor

Lise mezunu genç bir kızım. Resmî dare ve hususî müesseselerde kanaatkâr bir ücretle iş arıyorum. Muhterem iş sahiplerinin Son Telgraf Halk sütunu Melâhat'e müracaatlarını rica ederim.

Gelen Mektuplar

Kâtip, Reşat, Bayan Emel, 24 Yıldız, Mahzun Kadın, Pekak, İ. Tepedelenlioğlu, H. H. B. Bayan M... T, Hayriye, Smepatik, Mübeccel, Utangaç, Şirin, İ. Güneş, 111 Bursalı, Ş. T, R. Toycan, R. R. 27, S. H. H, V. E. R, Ay namlarınıza gelmiş olan ve mükerreren aldırmanız ilân ettiğimiz mektuplarınızı lûtfen Pazardan başka her gün saat 15 — 19 arasında aldırmanız mercudur.

Matbuat teknisiyenler birliğinden

Matbuat Teknisiyenleri Birliğinden: Birliğimizin mutat senelik kongresi 6 Nisan 941 Pazar günü saat 14 te Eminönü Halkevi salonlarında aktedileceğinden âzamızın behemehal hazır bulunmaları ehemmiyetle rica olunur.

Müzakere Ruznamesi:

1 — Hey'eti İdare raporunun kıraati. 2 — Hesabatın tetkiki ve İdare Hey'etinin ibrası. 3 — Nizamnamenin bazı maddeleri üzerinde tâdilât ve bilhassa içtimaî yardım müddetinin tahdidi. 4 — Yeni İdare Hey'eti intihabı.

Biz Bize

Gençlere sorulan sualler

Üniversite Rektörlüğü, yüksek tahsil gençliği arasında bir anket açtı. Çocuklara soruyor: İhtiyaçlarınız nedir, nasıl okuyorsunuz, malî vaziyetiniz ne merkezdedir. İstediğiniz bir şey var mı?.

Bilhassa, şu nokta mühim: Gençler, çekinmeden cevap verecekler..

Üniversite, anketin neticesini tetkik edecek ve bir neticeye varacak. Ona göre, Üniversite gençlerinin vaziyeti, yardım meselesi, daha esaslı bir şekilde mütalea olunabilecek.

Bu anket fikrini çok orijinal ve yerinde bulduk. Şüphe yok ki, Üniversite gençlerinin vaziyetini en iyi kendileri bilir. Ve bu işi de kendilerinden sorup öğrenmek en doğru yol olur.

Anketin hayırlı netice vermesini diler ve gençler için de hayırlı kararlar alınacağını ümit etmek isteriz.

BÜRHAN CEVAT

Açık İş ve Memuriyetler

35 lira aslî maaşlı Nazilli Belediye veterinerliği münhaldir. Talipler memurin kanunu hükümlerine tevfikan 31 marta kadar Nazilli Belediyesine müracaat etmelidirler. Nişantaşında Güzelbahçe sokağında Kenan Tevfik kadın hastanesine hasta bakıcı aranmaktadır. Beyoğlu 5 inci Noterliği süratle yazar ve eski Arap harflerini de bilir bir daktilo bayan aramaktadır.

Cağaloğlunda doktor Şerafettin apartımanının 1 inci katında bir doktor muayenehanesinde çalışabilecek bir bayan aranmaktadır.

DOKTOR DİNORİ

Şiddetli Grip

— 2 —

Gripe yakalananların derhal yatağa girmeleri lâzım geldiğini yazmıştık. Bu gibiler akşam yatmazdan sekiz kadar vantuz koymalıdır. Kalbi zayıf olanlara fazla vantuz koymamalıdır, çünkü kalbin harekâtını teşevvüşe uğratabilir. Hasta bol ter döker, iki üç gün, hattâ gece gündüz yataktan çıkmaz. Eğer tansiyonu yüksek ise, sadece şerbetle iktifa etmek ve terlemek tansiyonu indirmek lâzımdır.

Grinip bütün vücutta bilhassa mafsallarda verdiği ilk ağrılar yavaş yavaş zail olmıya başlayınca, hastalık iyiliğe doğru gidiyor demektir.

Midede yemek için iştiha başlayınca, beyaz peynir ve kızarmış bir dilim francala gibi hafiften şeylerle başlıyarak, vücudün kudreti de kendi kendine yerine gelir. Tedavi hasıl olduktan sonra dahi bir kaç gün evden dışarıya çıkmamalıdır. Çünkü dışarının ters bir havası gripi nükset tirebilir.

Şiddetli griplerde çok dikkatli olmak lâzımdır. Çünkü kanın beyine sıçraması ile bir nezfi dimağiye meydan verilmiş olabilir.

MAHKEMELERDE:

Garabette şaheser bir sarhoşluk hikâyesi

Eyvah! Ne boş emek.. Ben onları dâvacı sanıyordum.. Aldanmışım!

Yazan: **HÜSEYİN BEHÇET**

Koridordaki kanepelerden birinde yanyana oturuyorlardı. Orta yaşlı (1) ve iyi giyimli idiler. Her halde, öbürü evvelce bir hikâye, hikâye değil başından geçen bir macerayı anlatmış olacaktı ki, ben yanlarına geldiğim zaman, bir tanesi:

— Bu senin hikâye hiç, azizim, diyordu; bu da bir şey mi?. Benim de başımdan birçok macera geçmiştir amma, böylesi ne başıma geldi, ne de duydum. Rahmetli Mahmut Sadığın bir sarhoşluk hikâyesi vardır, şaheserdir...

Merhumu, son zamanlarda tanımak mazhariyetine ermiş, Kadıköy vapuru alt salonunda, beyaz bıyıklarını burarak anlattığı birçok tatlı hikâyeyi, birçok defalar, büyük zevk ve hayranlıkla dinlemiştim. Ömrünün son zamanlarının şeyhülmuharririni olan merhumun adı gecince, gavri ihtiyarî, kanepede, yanlarındaki boş yere oturdum.. Amma, boş yere oturmadığımı anladım. Merhumun, gençlik hayatına ait harikulâde bir hikâye dinledim. Doğrusunun, yanlışının günahı varsa, anlatanın boynuna... Kulak kesildim, dinliyorum:

— Mahmut Sadığın bu hikâyesinin üzerine sarhoşluk hikâyesi, ömrümde dinlemedim. Mahmut Sadık merhum, vaktile, galiba tahsil için Macaristana gitmiş. Bir taraftan okurken, bir taraftan da bir Macar dilberine tutulmuş.. Tabiî gayet genç.. Kadın da ona ruyi iltifat göstermiş. Ekser akşamlar, biraz içtikten sonra, arabayla kadının apartımanına gider, bir müddet orada kalır, konusur, sohbet edermiş. Bir gece, içmiş, içmiş, içmiş, icmiş... Kendisini her gece sevgilisinin evine götüren arabacı ile de, artık, ahbap, bir nevi arkadaş olmuş. Demokrat adam.. İçerken, arabacıyı da karşısına almış.. Bir kendisi içmiş, bir arabacıya içirmiş.. Bir kendisi içmiş, bir arabacıya içirmiş. Nihayet, vakit gelmiş.. İçtikleri yerden çıkmışlar.. Arabacı kendi yerine, merhum da lândonun içerisine kurulmuşlar.. Arabacı kamçıyı şaklatmış.. Maşukanın kapısına dayanmışlar. Maşuk, bir apartımanın üçüncü katında oturuyormuş. Kapıya gelince, merhum, arabacıya:

— Sen bekle, ben çıkıp biraz konuşayım.. Çabucak gelirim.

Demiş.. Kapıdan içeriye girmiş.. Beş dakika yok.. On dakika yok.. yirmi dakika yok.. Yarım saat yok.. Bir saat yok.. Nihayet, arabacı, ayazda beklemekten usanmış.. Maşukanın üçüncü katta oturduğunu biliyor. Kapıdan içeri o da dalmış..

Merhum, sabah ayazında titreyerek uyanmış.. Bakmış ki, maşukanın katının merdiveninde, merdivenin sonuna iki basamak kala, basamaklara oturup sızmış. Ayaz kemiklerine işlemiş.. Ta iliklerinden titriyor. Şafak da sökmüş.. Ortalık ışıyor...

O saatte kapıyı çalmayı münasip görmemiş.. Kimseye görünmeden, sıvışmayı daha muvafık bulmuş.. Merdivenleri inmeğe başlamış... O merdivenleri inip sahanlığa gelince, birdenbire durmuş.. İkinci kat merdiveninde, basamaklarda oturmuş bir adam var... Dikkat edince, ikinci kata çıkan merdivenin üst basamaklarında da arabacının sızmış olduğunu anlamış...

Arabacının omzuna dokunup uyandırmış... Arabacı gözlerini yumruklarile uğuşturarak merhuma bakmış..

— Geldiniz mi? demiş. Haydi gidelim...

İkisi beraber, aşağıya, kapının önüne inmişler...

Merhum bakmış ki araba yok.

— Eyvah! demiş.. Şimdi ne yapacağız? Arabacı gayet sakin:

— Çare yok! demiş.. Yürüyeceğiz...

— Araba ne oldu? Çaldılar mı acaba?

— Merak etmeyin! Arabanın nerede olduğunu biliyorum.. Bakın şimdi arabayı nerede bulacağız...

Elleri ceplerinde, sabah ayazında, yürümüşler, yürümüşler, yürümüşler... Arabacı, merhumu bir yere götürmüş... Ahır! Arabacının ahırı...

— Bakınız! demiş.. Araba, işte burada... Bunlar, benim bir yerde takılıp kaldığım gecelerde böyle yaparlar...

Merhum, şu manzarayı görmüş: Beygirler, arabayla beraber gelip arabanın okunu ahırın kapısına vurmuşlar.. kapıyı devirip içeri girmişler.. Arabaya koşulu, ayakta uyukluyorlar...

— Hakıkaten faevkalâde sarhoşluk hikâyesi.. .

— Fevkalâde ne demek? Harikulâde...

— Harikulâde ne demek? Şaheser...

— Şani merveyyöz...

— Marveyyöz monşer! Kabul...

Hikâyeyi anlatan:

— Geliyor! dedi.

İkisi birden, dönüp sol tarafa baktılar .. «Geliyor!» dediği, nazanü hiraman, bize doğru yaklasan, pür ihtişam bir kadındı. Önümüzden geçerken, yanımda oturanlara bakıp hafif tebessüm etti.. Yürüdü, gitti.

Yanımda oturanlar, ayağa kalktılar; ceketlerinin yakalarını, eteklerini çekip kendilerine çeki düzen verdiler.

— Haydi yürüyelim monşer!

— Haydi! dediler ve kadının arkasından yürüdüler.

Eyvah! Ne boş emek.. Ben onları davacı, suçlu veya şahit sanmış, mahkemelerden birine girecekleri ummuştum. Desenize aldanmışım!..

(1) Orta yaşlı dediğim, otuz beşle kırk arasındaydılar. Bu yaşta kilere «delikanlı», «genç» filân diyemeyiz.

Başmuharrirler Ne Diyorlar?

İKDAM

Profesör Hüseyin Şükrü Baban «İki Nutuk» isimli bugünkü Başmakalesinde Amerikan Cümhurreisi B. Ruzvelt ile Alman Devlet Reisi Hitlerin nutuklarını tahlil etmekte ve Ruzveltin nutkunun; harbin eski dünyadan yeni dünyaya kaydığını gösteren yeni bir delil olduğunu kaydettikten sonra:

«Ruzvelt, tarihî olacağını mukaddimesinde tefahürsüz söylediği hitabesile, hakikat halde mücadeleyi yeni bir mcraya sevketmiştir. Avrupa harbi artık kıt'alar harbi vasfını kazanacaktır. Çünkü çok hayale ve mübalâğaya kapılmaksızın deneblir ki japonya da Hariciye Nazırının yakında Berlin, Roma ve Moskovayı ziyaret etmesinden istifade ederek vaziyetini daha açığa vuracaktır. Filhakika geçen büyük denilen (1914 — 18) harbinde de Afrikalı, Avusturyalı, Yeni Zelândalı, Amerika ve Hintli kuvvetler Avrupa işleri için çarpışmışlardı. Fakat o zaman nâzım kuvvet Londra ve Paris idi. Bugün davanın anahtarı Vaşingtonun eline geçmiştir. Asya da ağlebi ihtimal bu tesviye tarzı üzerinde konuşmak istiyecektir. Binaenaleyh kıt'alar arası dev çarpışmalar olacaktır.» demekte ve bilâhare de Hitlerin nutkunda, İngiliz bombardıman tayyarelerinin Almanyadaki sadmelerine dayanmak lüzumunu ilk defa ileri sürmesini şayanı dikkat görmekte ve neticede yakında şiddetlenecek harbin medeniyet ve beşeriyet için âfet olacağını söylemektedir.

TAN

B. Zekeriya Sertel «Ruzvelt'in nutku ve Amerikan yardımı» isimli makalesinde bugünkü harbin insan harbi değil makine harbi olduğunu söylediklten sonra ezcümle:

«Amerikanın bütün sanayii, bütün tekniği, bütün makine kudreti ile İngilterenin ve müttefiklerin cephesinde yer alması, harbin yeni bir dönüm noktasını teşkil eder. Çünkü şimdiden sonra İngiltere Almanya karşısındaki noksanlarını sürratle tamamlamak ve hattâ her sahada üstünlüğü elde etmek imkânına malik olacaktır. Bu üstünlüğ temin ettikten sonra Almanyayı mağlûp etmesi artık bir zaman meselesi olarak tetkik etmek lâzımdır.» demektedir.

CUMHURİYET

B. Yunus Nadi «Yugoslavya ne yapacak?» isimli bugünkü Başyazısında ezcümle:

«Telgraf haberleri Yugoslavyanın muhtelif teklifler önünde ancak çok sıkı bir bitaraflık içinde bir ademi tecavüz paktı imazsına razı olabileceğini bildiriyorlar ki Yugoslavyaya göre akla en yakın olan bir hareket tarzıdır. Maksat teminat değil mi, işte Yugoslavyayı tatmin edebilecek asgarî teminat şekli. Bir şekil, ki mihver devletlerini de temin etmek lâzımdır. Bunun haricindeki talepler Yugoslavyanın kabul edemiyeceği ve eğer kabul etmek zayıflığını gösterirse bilâhare vahim neticelerine katlanmıya şimdiden razı olmuş olacağı çok muzır şeylerdir.» demektedir.

TASVİRİEFKÂR

«Yunan harbinden İtalyanlar ne kazandılar?» isimli bugünkü Başmakalede İtalyan ordusunun Arnavutluk dağlarında uğradığı muvaffakıyetsizliklerden hasıl olacak en mühim neticenin; İtalyanın bundan sonra Avrupa devletleri muvazenesindeki mevkiini çok sarsması olduğu beyan edilerek İtalyanların Arnavutluk bâdiresinden kurutlmak için Alman yardımına muhtaç olmalarının da siaysî itibarına büsbütün bir darbe vuracağı kaydedilmektedir.

YENİ SABAH

B. Hüseyin Cahit Yalçın «Hitlerdeki Değişiklik» isimli bugünkü Başmakalesine:

«Vatan için ölen kahramanları anmak maksadiyle yapılmış bir merasim esnasında, Hitler evvelki gün bir nutuk daha irat etti. Onun sözlerini okurken hayretten hayrete düşüyoruz. Çünkü eski Führer'i çok derin bir surette değişmiş görüyoruz. Vâkıâ, gene zafere itimad buluyoruz, gene demokrasiler aleyhinde tarizlere tesadüf ediyoruz. Fakat o eski gurur ve azametten, İngiltereyi hâk ile yeksân etmek tehditlerinden eser yoktur. Anlaşılıyor ki, İngiltere tayyareleri yalnız bomba değil, biraz akıl ve mantık tohumları da atıyor ve bunlar filizlenmiye başlıyor. Şimdi Führer yıldırım saçmaktan ve yıldırım harbi düşünmekten uzaklaşmıştır. Kendisinde hemen hemen müdafaa vaziyetinde kalmak mecburiyetini hissetmiş bir muharip tavrı var.» diye başlamakta ve nutku tahlil etmektedir.

Yeni tütün mübayaatı ve bir tedbir

İnhisarlar Vekâleti, İnhisarlar İdaersine tütün mıntakalarından yeniden mühim miktarda mübayaatta bulunması için emir vermiştir. İdare tütün piyasalarında tamamen nâzım bir rol oynıyacak ve fiatların düşmesine mâni olacaktır. Diğer taraftan müstahsillere yapılan bir tavsiyede de, hep birden mallarını satılığa çıkarmamalarını ve böylelikle fiat düşüklüğüne sebebiyet vermemeleri bildirilmiştir.

GÜNÜN TENKİDİ

Uzun gün, kısa gün, faide ve mahzurları

Günlerin, uzamasını mı seversiniz, kısalmasını mı?. Bir iki haftalar var ki, günler eyice uzun.. Gün, diyorum, yanlışımı siz düzeltin, yani, gündüz demek istiyorum. Yaz günleri uzun olur, kış günleri kısa.. Uzun günlerin faydası olduğu gibi, mahzuru da vardır. Evvelâ, faydaları, insan erken kalkar, işine erken gider, sabah çabuk olur. Elektrik sarfiyatı azdır, akşam işinizden çıkarsınız, alış verişinizi bol zamanda yaparsınız. Ahbabınızı ziyaret eder, hoş beş eder, kahve, çay içersiniz.

Uzun günler, senenin en tatlı ve hayal dolu günleridir. Çünkü, günler uzadıkça, bahara doğru yaklaşırsınız. Bahar güzel mevsimdir. En uzun günler de bahara rastlar. Sonra, bilirsiniz ki, yaz gelecektir. Plâj mevsimi cazibelidir. Onun hayaliyle zihniniz, tatlı tatlı meşgul olur.

Günlerin uzun olmasının daha bir çok faydaları vardır. Şimdi, mahzurlarına gelince:

Erken sabah, geç akşam olur. Biraz boş vaktiniz kalır. Canınız, biraz gezmek, tozmak ister.. Uzun günler masraf kapısıdır. Bir kahveye, bir gazinoya gitmek istersiniz. Bir sürü masraf yaparsınız. Sigara çok içersiniz. Bu, sıhhatiniz için fenadır. Artık, gecelerinizden hayır yoktur; bir şey yapamazsınız. Çabucak yatıp uyumak lâzımdır.

Uzun günlerde, yazılacak, çizilecek işleriniz ihmale uğrar. Hattâ, mektuplarınızı bile yazmak canınız istemez. Çünkü, akşam yemeğinden sonra, bir rehavet çöker, hemen yatmak, uzanmak istersiniz.

Bazan eve erken gidersiniz. Evin iç işlerinden konuşursunuz. Bu, münakaşaya kapı açar, üzülür, yorulursunuz. Bütçe, masraf, borç, harç, bakkal, kasap hesapları konuşulur. O gününüz zehir olur. Eve erken geldiğiniz için pişmansınızdır.

Ertesi akşam, o kızgınlıkla geç gitmek kararını verirsiniz. Bir arkadaşla, bir gazinoya uğrarsınız. Fakat, keskin sirke, küpüne zarar verir, derler.. Oturduğunuz yerde, bir sürü masraf eder, cebinizi boşaltırsınız. Eve dönerken, arpacı kumrusu gibi düşünürsünüz. Alın size yine bir üzüntü!

R. SABİT

Birimizin Hepimizin DERDİ

Sular idaresinin bir garibesi

Okuyucularımızdan B. Şükrü yazıyor:

Kadıköyünde kiraladığım apartmanın su saatini açtırmak ve mukaveleyi yapmak üzere Sular İdaresinin Kadıköy Şubesine müracaat ettim. Verilen cevapta, mal sahibinin de tapu senediyle beraber gelmesi ve kefil olması lâzımdır, dediler. Şimdiye kadarki teamül ve Belediyenin Elektrik idaresinde de tatbik ettiği usul, aboneden depozito almak suretiyle yapılacak istihlâkin bedeline tahsilini tahtı temine almak idi. Bu usulün değiştirilmesine sebep, depozitonun gayrikâfi olduğu mülâhazası ise depozitoyu bir misli çoğaltmak kabildir. Apartıman sahibinin kefaletini istemek ve tapuları getirtmek müşteriye güçlük çıkartmaktan başka bir mânaya atfedilemez. Esasen ayni idarenin elektrik kısmında da bu yeni usul tatbik edilmiyor. Sular İdaresinin Belediye eline geçmesiyle halka kolaylık gösterilmesi beklenirken böyle güçlüklerle karşılaaştırılması doğru mudur?.»

SON TELGRAF — Belediye Reisinin ehemmiyetle nazarı dikkatini celbederiz.

EDEBİ ROMAN: 85

Sen de Seveceksin!

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

Zavallı eniştem, kimbilir ne kadar sıkıntı ve iztirap içinde. Haber alamamak onu müthiş bunaltmış olacak ki, bütün sabrına ve metanetine rağmen Salihten haber arıyor. Anlaşılıyor ki, insanlar bir an geliyor ve felâketlerin hissiklablelvukularının şiddetli sadmeler içinde çırpınıyorlar. O zaman insan sinirlerinin zembereği boşanmış bir yay gibi karmakarışık ve meflûç kaldığını, nefesinin darlığa uğradığını, kalbinin demirden bir avuç içinde sıkıldığını hissediyor, daima şaşkın ve korkulu gelecek bir haberin korkusu içinde çırpınıyor ve.. hayat.. sadece bezginlik ifade eden bir mana alıyor.

Eniştem de muhakkak ki, bu halde. Fakat, ona bu beklediği acı ve felâketli haberi kim verebilir, nasıl verilebilir?.. Bunun içindir ki, Salihe:

— Bence, haber vermemek en doğrusu!

Dedim.

— Telgrafa da cevap vermiyelim mi?.

— Ona vermeli.

— O halde?.

— Sadece biz de meraktayız. Alacağınız haberi bize de bildiriniz, dersin.

Salih düşündü, bu fikrimi uygun buldu.

— Öyle yapalım!.

Dedi ve bir telgraf yazarak neferle gönderdi. ve.. ben de tabii tekrar köşeme sindim, hüngür hüngür ağlamıya koyuldum!

Hayatımda hiç bir şeye ablamın ölümüne ağladığım kadar ağlamamıştım!

Göz yaşlarım bir türlü dinmiyor!

PENCEREDEN BAKARKEN

Tuhaf, fakat o derecede de merhamete değer. Üç gündür sokağa çıkrıyorum. Bile bile çıkmıyorum. Halil Necib'i arada bir sokakta dolaşrken gördüğüm için çıkmıyorum. Bu bana hem gülme, hem de acıma hissi getiriyor. Onun koltuğunda bir kitap, heyacan ve merak dolu çizgilerle buruşan bir surretla sokakta dolaştığını gördükçe:

— Zavallı âşık..

Diyorum, kahkahalarla gülüyorum. Fakat, yine:

— Zavallı âşık..

Derken içime de bir sızı düşüyor, üzülüyor,

— Biçare çocuk muhakkak ki beni seviyor. Bu sevgi ona işini, gücünü, herşeyini unutturuyor..

Diyorum. Dikkat ediyorum, sokaktan gelip geçtiği saatler hep Salihin evde bulunamıyacağı saatlere tesadüf ediyor. Bazan heyecan ve meraka da düşüyorum:

— Ya kapıyı çalarsa?..

Ya mektup göndermeye kalkışırsa...

Ya beni görmek isterse..

Diye, endişe ediyorum. Eğer, aşk onun tavsif ettiği gibi hayatın mihveri ve iradenin mütehakkimi ise bu tehakküm ve o mihverin sevki bir an bütün bir heyacanı taşırabilir ve pekâlâ onu evde beni görmeye sevkedebilir. Hattâ, daha açığı:

Aşk..

Diye diye kendisini bir hayat kasırgasına kaptıran, işden, güçten uzak kalan, karanlık bir yolun uzun yürüyüşünü yapan ve kendisini tamamile olmıyacak bir davaya saplayan bir adamın şuurundan bihakkın şüphe etmek ve.. onun deliliğinden ürkmek yerinde olur. Bunun içindir ki, onu sokakta her gördükçe,

— Kapıya gelecek mi?

Diye de bir endişe geçirdiğimi saklamamalıyım. Fakat, bütün buna rağmen çok ihtiyatkâr ve centilmen davranıyor. Beni en çok meşgul eden tarafı da o. Demek ki irade ve şuuruna sahip ve muvazenesine hâkim. Aksayan tarafı yalnız bana düşkünlüğünde ve hislerinin aşk vahdi üzerinde coşuşunda.

KARŞILAŞMAMANIN İMKÂNSIZLIĞI

Bu çocukla ne kadar mücadele etsem nafile. Karşılaşmamamın imkânı yok. Üç gün ben evde, o sokakta bekleştik. Nihayet ben çıktım, ve.. o yakaladı.

Karşılaşmız tuhaf oldu. Ben, onu köşede gördüm. Görmemezliğe geldim ve acele acele yürüdüm. Tabiî, onun da beni gözünden kaçırmasına imkân yoktu. Ben, sokağı sapınca hemen yanıma geldi:

— Bonjur hanımefendi..

Ben de, bile bile.

— Bonjur..

Demedim ve..

(Arkası Var)

Son Telgraf'ın Hikâyeleri

Yakayı ele veriyorduk

Yazan: **Selâmi İzzet**

Sokak kapısı açılıp karşımda uzun boylu, beyaz tenli, kumral saçlı, iri lâcivert gözlü, temiz giyinmiş bir kadın görünce duraladım.. O tereddüdümü görünce :

— Buyurunuz! dedi.

Az kaldı, amma çok az kaldı, eğer merdiven başında üstü başı, yüzü gözü kirli, paytak bir çocuk görmeseydim kapıyı açanın yeni hizmetçi olduğunu anlıyamıyacak:

— Estağfurullah, siz buyurunuz! diyecektim.

Kendimi topladım, birşey söylemiş olmak için:

— Bayan burada mı? dedim.

Kırıla döküle, munis, ahenktar bir sesle, gerdanını katmerlêşterek, Haktan sürmeli gözlerinin uzun kirpiklerini kaşlarına değdirerek:

— Buralar efendim! dedi.

Hayretler içinde idim, karım bu kadını nasıl tutmuştu?.. İçeri girdim ve gayrı şuurî bir sevinçle karımı şapur şupur öptüm. Kadıncağız afalladı. Senelerdenberi beni karşıladığı zaman öpülmeği unutmuştu.

— Maşallah, Ayşe Fatmayı sevdi! diye alay etti.

Odamıza girdik. Ben yeni hizmetçiden söz açamıyordum. Nihayet o sordu:

— Nasıl buldun?

Dudak büktüm:

— Fena değil, fakat o çocuğu ne yapacağız?

— Aman müşkülât çıkarma. Çok şükür eli yüzü düzgün bir kadın bulabildim. Çağırayım da bir konuş.

— Canım ne konuşayım:..

Tam bu sırada içeri girdi ve tam bir hizmetçi tavrı ile sordu:

— Saat kaçta yemek yersiniz efendim?

— Saat sekizde...

Ne yalan söyliyeyim, kalbim hop hop ediyordu. Sordum:

— Adın ne senin?

— Sürme.

Bunu söylerken gene kirpiklerinin uçlarını kaşlarına değdirdi.

— Bana bir bardak su ver Sürme.

*

Evin içinde Sürme baş tacı olmuştu. Onu karım seviyordu, ahçı kadın seviyordu... Yalnız ben muhabbetimi meydana koyamıyordum.

Bir akşam karım Sürmenin kızı ile bahçede oynarken, Sürme tavan arasında iş görüyordu. Ben de yukarı çıktım... Karım bahçede Sürmenin kızı ile oynaya dursun.

..... Fakat siz aksiliğe bakınız, tam biz de yukarıda saklambaç oynayacak iken aşağıda karımın sesi gürledi:

— Sürme!.. Seni mendebur seni!.. Sürme!..

Yerimizden fırladık. Sürme:

— Muhakkak bizi pencereden görmüş olacak! dedi.

Karımın sesi tekrar duyuldu:

— Pis mendebur Sürme!. .

Ben dışarı fırladım, aşağıya odama indim. Biraz sonra karım, Sürmenin kızını kolundan yakalamış odaya geldi, hâlâ:

— Sürme... Seni pis mendebur seni!.. diye haykırıyordu.

— Vallahi karıcığım!.. diye başladım.

— Sözümü kesti:

— Doğru dedi, belâyı, kendim başıma davet ettim.

Bu sırada hayret ettiğim bir cür'etle Sürme odaya geldi, karımın ayaklarına kapandı:

— Affediniz! dedi.

Artık foya meydana çıkmıştı. Kanepeye çöktüm, işin sonunu beklemeğe başladım. Karım soğuk kanlılıkla Sürmeye:

— Affettim bile dedi, hem o artık senin değil, benim çocuğum...

Bu sefer Sürme benden fazla şaşaladı; nihayet iş de anlaşıldı. Sürmenin kızı üstüne mürekkep dökmüş, ellerini bulaştırmıştı. Yüzüne gözüne sürüyor, karım da:

— Pis mendebur, Sürme!.. diye bağırıyormuş...

Yeni Harbin Portreleri

Hür Fransa Şefi Gl. De Gol Kimdir ?:

Sen Sir mektebinden Hür Fransız Kumandanlığına kadar geçen hayatı

Hür Fransızların Şefi General de Gaul'ün ismi resmî tebliğlerde hergün bir kaç defa zikredilir. Fransanın inhidamına kadar ismini duymadığımız bu general kimdir?

General de Gaul 22 Teşrinisani 1890 da Fransada Lille şehrinde doğmuştur. 1914 harbinden evvel Sen Sir'e girmemiştir. 1914 Ağustosunun ikisinde otuz üçüncü piyade alayında asteğmen idi.. Geçen Umumî Harpte üç yerinden yaralanmıştır. Nihayet bir Alman müfrezesi tarafından esir edilmiştir. Üsera kampında General de Gaul Almanlar tarafından «Dikbaşlı» olarak telâkki edildi. Beş defa kaçmak istedi, beşinde de yakalandı. Nihayet Mütareke geldi, esaretten kurtuldu.

General de Gaul bundan sonra Polonyayı Rus istilâsına karşı müdafaa için, derhl General Veygandın emri altına girdi. Polonyadan dönüşünde Sen Sir mektebinin askerî tarih muallimliğine tayin edildi. 1929 da Yakın Şarka gönderilerek, Irakta, İranda, Mısırda uzun müddet dolaştı. 1832 de Fransaya dönüşünde, Millî Müdafaa Komitesi Umumî Kâtipliğine tayin edildi. 1936 senesine kadar da bu mevkii muhafaza etti. Ondan sonra Meç'deki zırhlı 505 inci alayın kumandanlığına tayin olundu.

İlk yazdığı kitap, «Düşman Arasında Anlaşmamazlık» 1924 te Mareşal Petain'in hususî tavsiyesi ile neşredildi.

1932 de «Kılıç Boyunca» adında ikinci kitabını yazdı. Bu iki kitabının hulâsası şudur: «Düşmanı içinden vurmak mümkün değilse, silâha karşı silâhla mukabele gerekir.»

General de Gaul ordunun daima yeni metodlarla techizini isterdi ki, onun bu arzusunu Almanlar tatbik etmişlerdir.

1938 de, Avusturyanın ilhakı arifesinde «Fransa ve Ordusu» isminde üçüncü kitabını yazdı. Bu kitabını da Mareşal Petain'e ithaf etmişti.

Harbin ilânında General de Gaul beşinci ordu motörize livasına kumanda ediyordu. 1940 senesinin 15 Mayısında generalliğe terfi ederek, dördüncü zırhlı fırkasının kumandasını ele aldı. 6 Haziranda Parise çağrılarak, Millî Müdafaa Müsteşarlığına tayin edildi. General de Gaul'ün orduyu motörleştirmek hususundaki ısrarı ancak o zaman anlaşılmıştı.

Gerisi malûm.. Mütarekenin akabinde General de Gaul boynu eğilen Fransanın bayrağını kaldırdı, yeni bir ordu kurdu ve bu orduyu kuvvetlendiriyor ve Almanlarla harbe devam ediyor.

ASKERÎ TETKİKLER

Amerikanın yardımından sonra deniz harbı nasıl bir mahiyet alacak ?

Bugünkü şartlar 1917 deki deniz harbı şartlarına benzemiyor

Yazan: **Kurmay Subay**

Geçen harbin 1917 senesi mart ayı ile 1941 senesinin mart ayı arasında, sevkulceyşî şartlar dolayısile büyük farklar vardır:

Amerika yardım lâyihasını kabul etti. Bu yardım İngiltereye ve nazi sistemine karşı koyacak Avrupa milletlerine yapılacaktır. İngiltereye yapılacak ilk yardım, bir milyar 350 milyon dolar kıymetinde harp malzemesidir.

Bahar ve yaz mevsimindeki harekât için İngilterenin en çok muhtaç olduğu malzeme, benim kanaatime göre tayyare ve ticaret gemisidir. Tayyare, deniz kuvvetlerinin sürekli hâkimiyeti için, ticaret gemisi harbin beslenmesi için lâzımdır.

Almanya, Amerikanın İngiltereye yapacağı tayyare yardımına mâni olamıyacaktır. Gönderilen tayyareler, Groenland - İzlanda - İskoçya üzerinden uçarak İngiltereye - bir zayiat vermeden - gelmektedirler.

Fakat ticaret gemisi ile malzeme nakliyatı tehlikeli bir safhaya girmiştir. Almanya, cep denizaltılarile, tayyarelerle ve seri hücum botlarile malzeme taşıyan ticaret gemilerini açık denizde veya İngiltere sahillerinde batırmağa başlamıştır. Nisan ayı içinde bu deniz harbinin şiddetleneceğini Hitler de nutkunda dünyaya bildirmişti.

1917 senesinin şubat, mart, nisan ayları zarfında İngiltere yalnız denizaltıların hücumlarile 2 milyon 660 bin ton gemi kaybetmişti. Bu seferki deniz harbinde, denizaltılarından başka tayyareler ve hücum botları da vardır. Bu sefer zayiatın daha fazla olması çok muhtemeldir.

Almanlar Baltık sahillerindeki gemi tezgâhlarında seri halinde haftada 2 - 4 olmak üzere cep denizaltıları inşa ediyorlar. Cep denizaltıları 250 şer tonluktur. Hafif ve sür'atli gemilerdir. Mürettebatı 15-20 kişidir.

Cep denizaltıları yeni bir silâh sayılabilir. 750 ve 500 tonluk açık denizaltıları, büyükçe ve sür'atleri az gemilerdi; bunları kafilelere refakat eden destroyerler yakalıyabiliyorlardı. Cep denizaltılarını avlamak için en iyi mukabil vasıta tayyaredir. Ticaret gemi kafilelerinde muharip refakat gemilerinden ve destroyerlerden başka torpil tayyareleri de bulundurmak mecburiyeti vardır.

Eğer 250 tonluk bir cep deniz - altısı 5000 tonluk bir ticaret gemisi batıracak olursa, inşa masrafını ödemiş demektir. 5000 tonluk bir ticaret gemisi yapmak için, 250 tonluk bir cep denizaltısı yapmaktan daha çok zamana, paraya ve malzemeye ihtiyaç vardır.

Denizaltılarına karşı Amerikanın bulduğu çarelerden birisi de (Bisküvıt) gemileri yapmaktır. Bunlar, su kesimi pek az olan gemilerdir. Denizaltıların torpillerine karşı emniyet emsali fazladır. Açık deniz bu tip gemilerle belki emniyetle geçilebilecektir; fakat İngiltere limanlarına yaklaştıkça, Alman bombardıman tayyarelerinin ve hücum botlarının hareket siası içinde kalacaklar ve müsait birer hedef olmaktan kurtulamıyacaklardır.

Görülüyor ki bu yeni deniz harbinde geçen deniz harbinden başka bir hususiyet vardır: 1917 denizaltı harbinde denizin havasından gelecek tehlike de katılmıştır ve İngiltere hem denizaltına ve hem de deniz havasına karşı iki türlü müdafaa tedbirleri almak mecburiyetindedir.

Amerika Cumhurreisi Ruzvelt Hog İrland tezgâhlarının yeniden faaliyete geçmesini temin etti. Burada seri halinde 7500 tonluk 200 gemi yapılacaktır. Yani Alman denizaltıları, bombardıman tayyareleri ve hücum botları Atlas denizinde ve İngiltere sularında bir ticaret filosu mahvederken Amerikan tezgâhlarında yeni bir ticaret filosu meydana gelecektir.

İngiltere, Norveç, Danımarka. Holanda, Belçika, Fransadan alınacağı gemilerle zayıatını telâfi etmiş vaziyettedir. Yeni denizaltı tehlikesi karşısında zayiatını Amerika ve İngilterede yapılacak yeni inşaat ile, satın alacağı eskı gemilerle önlemeğe çalışacaktır. Yunanistanın ticaret gemileri de İngiltere hesabına çalışıyor; 607 ticaret gemisi az şey değildir. Amerikalıların 11 milyon ton tutan 4500 ticaret gemisi vardır; daha fazlasını da yapabilirler.

Geçen harpte İngiltere gemi zayiatını durdurmağa muvaffak oldu. 1941 de durdurabilecek mi?. Muzaffer olmak ıçin durdurması lâzımdır. Zayiatını önliyemezse. İngiltere Almanyanın tasavvur ettiği veçhile tamamile abluka edilmiş, aç ve malzemesiz kalarak mağlûbiyeti kabul eder.

Fakat her iki tarafın elinde bulunan imkân ve kudreti tartınca. bu deniz harbinden İngilterenin ve Amerikanın mağlûp çıkacaklarına ihtimal verilemez. Harp uzıyacak: fakat bu zamandan Almanya kârlı çıkmıyacaktır. Ticaret gemi kafilelerine Amerikanın deniz harp kuvvetleri de refakat edebileceğine göre, vaziyet 1917 senesindekinden çok başkadır. Amerikanın harbe girmiş sayılması için, bu işin bir merasimi kalmıştır. Zamanımızda öyle bir merasime lüzum görülmemektedir.

Amerikan yardımı, Almanyaya karşı büyük bir harpten başka bir şey değildir: gittikçe şiddetlenecek olan bu yardım harbi karşısında Almanyanın harbi idame etmesi ve muzaffer olması mümkün değildir.

İstanbul Sinema tarihinin en büyük günü :

Şimdiye kadar İstanbula gelen filmlerin en şahanesi. Dünyaya Meşhur (ÇARDAŞ) ların aşkını unutturan, (BİTMEMİŞ SENFONİ) yi hatırlardan silen...

«MARMARA» sinemasının hususî getirdiği ilk vizyon dünya şaheserlerinden ikincisi - dünyanın büyük şehirlerinde aylarca göster ilmiş

Aşk - Musiki - Dans ve Hayat Filmi

941 Flimler Kraliçesi

DANKO - PİSTA

(Macar Senfonisi)

Beyazıtta MARMARA Salonlarında

YARIN BAŞLIYOR

Dünyanın en meşhur Rejisörü

ERNST LUBİTSCH'in eseri

AŞK İLANLARI

Baş Rollerde:

MARGARET SULLAVAN — JAMES STEWART

ve FRANK MORGAN

pek yakında MELEK sinemasında

Yeni muvaffakiyetler kazandıracak bir filmdir.

Bekri Mustafa

Yazan: **OSMAN CEMAL KAYGILI**

Tefrika No: 3

Osman böyle zorladıkça Mustafa da içmemekte israr edemiyordu

II

Karabıçak meyhanesinde bir âlem

Yorgancı çarşısının gözde kalfalarından İnce Arap, Mustafayı çok severdi. Mustafadan ancak bir iki yaş büyük olan İnce Arap da Mustafa gibi biraz musikiden çakar ve onun da sesi biraz güzeldi. Hattâ bazı yaz cumaları, çarşıdaki kalfa ve çıraklar Yenibahçe ve Çırpıcı çayırına gezmeğe gittikleri zaman, İnce Arap curasını da yanına alır, gittikleri yerlerde hem cura çalar, hem de Mustafa ile birlikte türkü söylerdi.

İşte, Rustem ustanın teşviki ile Musafanın ağzını arıyarak onun, bir hayriye tüccarının evlâtlığını sevdiğini öğrenen bu İnce Arap olmuştu.

Annesinin, kumral saçlarını okşıyarak kendine daha güzel, daha dilber, daha şirin bir kız bulacağını söylediği akşamın ertesi günü, Mustafa dükkânda ne yapacağını bilmiyor ve şaşkınlıktan, can sıkıntısından, kederden ağzını bıçaklar açmıyordu. Onun bu halini gören ve buna pek üzülen ustası Rüstem Ağa akşam, dükkân kapanacağı zaman, üç, dört dükkân ileride çalışan İnce Araba gitti; Mustafanın bugünkü halini ona anlattıktan sonra:

— Sen dedi, Mustafayı al da bu akşam şöyle biraz deniz kenarlarına, kırlara filân götür, dolaştır, kendisini biraz teselli et, gönlüne ferahlık verecek sözler söyle!. Sonra, yarın cuma olduğu için yarın da al yine, Silihtarağaya, Veliefendiye filân bir yere götür, hattâ başka arkadaşları da alın, yanınıza, oğlancağız biraz açılsın, yoksa zavallının düşünmekten hali harap olacak!.

İnce Arap, o akşam Mustafa ile Gedikpaşadan Kumkapı sahillerine doğru hava almıya, açılmıya, ferahlamıya giderlerken, yanlarına yine yorgancı kalfalarından Yamuk Osmanla Uzunçarşılı Bıdık Hasan takıldı. Osman zaten ayni çarşılı olduğu için meselenin biraz farkında idi, yani Mustafanın aşkı, biraz kulağına çalınmıştı. Onun için İnce Arabın kulağına eğilip:

— Galiba âşık oyalamıya gidiyorsun değil mi?.

Dedi ve Arap:

— Öyle-.

Cevabını verince:

— Onu dedi, şimdi en iyi oyalıyacak yer neresidir biliyor musun?.

— Neresi?.

— Karabıçağın serin havuzbaşı!.

Karabıçak Kumkapıdaki selâtin meyhanelerden birinin adı idi. Burasını İnce Arap da biliyordu. Çünkü, zaten buranın sıkca müdavimlerinden olan Yamuk Osmanla Bıdık Hasan, kendisini de oraya birkaç defa götürmüşler, orada zorla birkaç defa rakı içirmişlerdi. Şimdi ,bu akşam sıra Mustafanındı. Yamukla Bıdık türlü rica ve ısrarlarla ve bin dereden su getirerek onları Kumkapıdaki Karabıçak adlı meyhanenin havuzlu, fıskıyeli, loş bahçesine soktular. Mevsim yaz başlamış idi. Dışarıdaki kuru sıcağa karşı bu havuzlu, fıskıyeli, loş bahçenin serinliği insanın ılık sinirlerine, hoş bir serinlik veriyordu. Vakit, henüz erkence olduğu için masalar daha tamamile dolmamıştı. Havuzun etrafında demlenmekte olanlar topu topu beş, altı kişi idi. Kâfir meyhaneci bu akşam için ne de iştah açıcı mezeler hazırlamış, bir yandan da hazırlıyordu.

Dört arkadaş bahçenin en kuytu bir köşesine, asma çardağının altına çöktükten biraz sonra, önlerine üç karafaki rakı geldi. Çünkü Mustafa daha ağzına rakı koymadığı gibi bu akşam da kafayı yen koymamak niyetinde idi.. Fakat bu akşam, acaba buna imkân var mıydı?. Şiddetli bir aşkın yandığı gönüllerin ateşini ancak rakının söndüreceğini zanneden Yamuk Osman, ne yapıp yapıp bu akşam ona da bu zıkkımı tattırdıkaktı.

. . . . . .

— Bir tane yahu, bir tene engerek yılanının zehiri değil ki bu, hoş zehir bile olsa, bir tanesinden ne çıkar sanki?

Osman böyle zorladıkça Mustafa da içmemekte ısrar ediyordu. Nihayet, İnce Arap, Osmanın ısrarlamasına dayanamadı, o da Mustafaya:

— İç be gitsin bir tanecik dedi, bir tanecikten kıyamet koparmaz a.. Hem senin gibi, yiğit bir delikanlıya bir rakı ne hayır eder k?.

İlk kadeh Mustafaya bir avuç cam kırığı yutar gibi geldi. Yüzünü buruşturup kaşlarını çatarak:

— Öf be dedi, ne zıkkım şeymiş bu, dilim, damağım, gırtlağım birbirine girdi. Fakat o zehir, zıkkım şeyin bir kadehi, biraz sonra Mustafada bir başkalık hasıl etmeğe başladığı anlaşılınca ikincisi sunuldu ve biraz daha sonra üçüncüsü...

Bu aralık Yamuk Osman, meyhane miçolarının birine duvarda asılı olan bağlamayı getirtti ve onu İnce Araba uzatarak:

— Haydi bakalım dedi, Arapoğlu, al şunu da yanık yanık biraz tıngırdat!.

Sonra ayni Miçoya döndü:

— Sen de şu şişeleri tazele!.

(Arkası var)

TAKSİM

Sineması

YARIN MATİNELERDEN İTİBAREN

Küçük ve şirin Yıldız

GLORIA JEAN

Tarafından yaratılmış

AÇILMAMIŞ KONCA

Güzel filmi takdim edecektir.

Ayni zamanda bir sürpriz...

Son Telgrafın Tarihî Tefrikası: 11

TUNA BOYUNDA TÜRK ORDULARI

Yazan: **M. SAMİ KARAYEL**

Gümüşlü kubbe eski bir Bizans manastırı idi

Türkler, Altaydan doğan zafer güneşile, Ayasofya kapılarını açacaklar, Sen Stafan kilisesinin yıldızını söndüreceklerdi. Bu gazileri zafere götüren bir ruh vardı ki, onu telkin edenler, ebedî ve yenilmez bir kuvvetin tükenmez kudretine iman eyliyenlerdi. Hattâ, birçokları cezbe sahipleri, keramet sahipleri azizlerdi.

Bu azizler, bu erenler içinde Ahîören, Kumraldede, Aptal Murat, Geyiklibaba gibiler vardı.

Aktimurla, Balabancık Bursa yollarını kesen hisarda idiler. Bu halis Türk erleri, imanla çarpışıyorlardı.

Bursa şehrini kuşatalı tam sekiz sene olmuştu (H. 725). Bursa tekfuru mahpus gibiydi. Şehirde artık yiyecek kalmamıştı. Bir çokları Aktimurla, Balabancığın yaptığı hücumlardan ziyade açlıktan ölüyorlardı.

Aktimur, Balabancık cesurane ve daimî bir surette Bursanın tepesinde ve kapılarında muharebe ederek bekliyorlardı.

Artık muhasarayı sıkıştırmak ve şiddetini arttırmak zamanı idi. Bursa kalesi etrafında alınmadık hisar, Bursa yanında Türk iline katılmadık diyar kalmamıştı.

Şimdi, asıl kalenin de fethi lâzımdı. İznik muhasarası da hâlâ devam ediyordu. Bursada halkın açlıktan kırıldığını söylüyorlardı. Ahali Türklere teslim olmak için bahane arıyordu. Osman Bey, oğlu Orhan Beyi çağırdı:

— Evvel sen (Adranos) a varkim ol kâfirin atası (Dinboz) gazasında benim Bay Hocanın düşmesine ol sebep oldu.

Dedi. Kendi, ayağından rahatsızdı. Bununla beraber Orhan Beyle beraber Bursanın muhasarasında bulundu ve oğluna şu vasiyeti etti:

— Oğul, ben öldüğüm vakit beni Bursada şol gömüşlü kubbenin altına koyasın.

Gümüşlü kubbe, eski bir Bizans manastırı idi. Olvakit kâfirler manastırı yeni yapmışlardı. Neşrî tarihi bu kubbe için şunları yazıyor ve oğlu Orhana nasihatlerini de tamamlıyor:

— Güneş gibi yılaberdi iraktan gören güneş sanırdı. Ve bir kimse kim sana Tanrı buyurmadığı sözü söyliye, sen anı kabul etme ve eğer bilmezsen, Tanrı ilmini bilene sor, ve bir dahi sana muti olanları hoş tut...

Osman Bey muztaripti. Üç ay evvel kayınpederi Üdebali ile çok sevdiği Mal Hatunu kendi eliyle Bileciğe gömmüştü.

Osman Bey hastalığına mebni Söğüde döndü. Fakat, azminden ve emelinden dönmedi. Oğlu Orhan Beyin meiyetine Turgut Alpla, Mihal Beyi verdi.

Orhan Bey, Şeyh Mahmutla Üdebalinin kardeşi Ahî Şemsettinin oğlu ile gitmek istemedi. Osman Bey buna razı oldu.

Gittiler. Atranosa çıktılar, hepsi de atlı idiler. Atranos tekfuru felâket haberini duydu, Bursa dağlarına kaçtı. Rum ahali de onunla beraberdi. Orhan Beyin gazileri atlarından indiler, ormanlara girdiler, dağlara tırmandılar, tekfurun peşini bir türlü bırakmadılar.

Tekfur kaçtı, yalçın tepelere sığındı. Daha sonra, sığınacak yer bulamayınca, kendisini kayalardan aşağı fırlattı, hayatından eser kalmadı.

Tekfurla beraber kaçan halk bu felâket üzerine, Osmanlı Türklere sığındılar. Artık Atranos halkı da Türklerin elinde idi.

Osmanlı Türkleri bu galebeden sonra, tepelerden indiler, Bursa civarına geldiler. Pınarbaşının yüksek ağaçları altında çağlıyan sular kenarında atlarını dinlendirdiler.

Kaleye sulhan girmek istiyorlardı. Nitekim öyle oldu. Bursa kalesi alındı. Fakat, baş yarılmadan ve kan dökülmeden alındı. Orhan Bey Bursanın tekfuruna Mihal Beyi yolladı. Teslim olmasını teklif etti. Tekfur şu cevabı verdi:

— Ahdedelim. Bize kimsenin zararı değmesin hisarı verelim.

Mihal Bey tekfurun cevabını Orhan Beye anlattı. Orhan Bey razı oldu. Tekfur korkuyor, hisardan çıkarken başına bir felâket gelir diye çekiniyordu.

Tekrar Mihal Beye haber yolladı:

— Bana birkaç yarar adam göndersin ki biz hisardan çıkarken bizi Türkler incitmesinler.

Mihal Bey Tekfurdan bu zahmetin bedelini almak istedi:

— Varan adamlara ne verirsin kim geleler.

Tekfur her ne isterlerse vermiye razı oldu. Otuz bin floriye karar verildi.

Nihayet Bursadan çıktı. Şehir Türklerle doldu. Ahî Hasan, hisarın burçları üzerinde dolaşıyordu.

Orhan Beyin adamları tekfuru sahile kadar götürdüler ve gemilere bindirdiler. Gemi Bizans sahillerine doğru açıldığı sırada Bursada düşmandan eser kalmamıştı. Bursa tamamile boşanmıştı.

Orhan Bey Bursa halkına âdilâne davrandı. Ahaliden ne bir çöp aldı, ne de kimseye aldırdı. Yalnız tekfurun servetini gazilere taksim ettirdi.

Halk memnundu. Şehirde epeyce telefat vardı. Orhan Bey tekfurun vezirile görüştü ve sordu:

— Bu hisarı verdiniz, neden bunaldınız da verdiniz?

— Bir nice nesne için verdik: Biri bu kim sizin devletiniz günden güne ziyade oldu ve bizim devletimiz düştü, tahkik bildik ve biri dahi bu kim, baban üzerine gitti. Anın devleti köylerimizi zaptetti. Size muti oldular ve bizi hiç anmazlar. Biri dahi rahatlığa heves etti. biri de bu kim tekfurumuz mal kodu, fayda vermedi. Anın için ki mal vermeğe nesne bulmadı. Vaktile ancak nesne almadı. İhtiyacımız vakti satıcı bulunmadı. Hisar bize hapis oldu. Ve biri dahi bu kim yaramıza uyduk kim, yine ol tekfurdu. Ve biri dahi âlemin tebeddülâtı eksik değil, imdi bu tebeddülât bize dahi oldu.

(Arkası var)

Son 24 Saat içindeki Hâdiseler

(Bu yazının metinleri Anadolu Ajansı bültenlerinden alınmıştır)

Telhis eden: *Muammer Alatur*

Amerika Cumhurreisi Ruzveltin evvelki gün söylediği nutkun her memlekette akisleri devam etmektedir. Bütün Amerikan gazeteleri nutku heyecan ve sevinçle karşılamışlardır. Amreikanın şimdi harp halinde olduğu açıkça söylenmektedir. İngiliz hava kuvvetleri, yardımı, Bankanlardaki mukavemeti teşci etmekle müsbet bir rol oynamıştır.

Hart Fort Konnektikut Kurent gazetesi diyor ki: «Amerikanın harp karşısındaki vaziyeti hakkında bir tereddüt var idiyse, bu tereddüt de Cumhurreisinin nutkile zail olmuştur. Harbdeyiz.»

İngiliz gazeteleri şöyle diyorlar:

«Artık mücadelenin neticesi şimdi muhakkak olarak malûmdur.»

Nutuk Amerikadan yardım görecek Çin ve Yunanistanda da büyük bir sevinç hasıl etmiştir. Atinada çıkan Akropolis gazetesi: «Ruzveltin sözleri zaferin kılıcıdır» diyor. Diğer gazeteler de şöyle hulâsa edilebilecek mealde neşriyatta bulunuyorlar:

«Birleşik Amerika adalet ve hürriyet uğruna çarpışan milletlerin yanında yer almıştır. Bu da, adalet ve hürriyetin muzaffer olacağının bir garantisidir. Yunanistan büyük Amerikan milletinin gösterdiği itimada lâyık olduğunu isbat edecektir.

NUTUK BERLİNDE NE TESİR YAPTI?

Berlinden gelen haberlere göre, nutuk Berlin siyasî mahfillerinde alâka uyandırmıştır. Bu bahisle meşgul olabilecek yegâne organ Alman basınıdır. Eğer Ruzvelt, millet olarak Alman milleti ile kavga çıkarmağa teşebbüs ederse, o zaman lâyık cevabı alacaktır.

Yarı resmî makamlar şunları ilâve ediyor: «Alman Hariciye Nezaretinin halledilecek bu kadar çok mesele mevcut olduğu bir zamanda, mütemadiyen tekrar edilmiş cümlelerle meşgul olmağa vakti yoktur.»

Fransaya gelince, nutuk Fransada hayret uyandırmamıştır. Bu nutuk, her şeyden evvel, Amerikanın dahilî siyaseti icabı olarak söylenmiş bir nutuk diye telâkki edilmekte, Amerikayı demokrasilerin tersanesi haline sokacak projenin zorluklarla karşılaşacağı gizlenmemektedir.

HARP VAZİYETİ

İngiliz Ortaşark umumî karargâhının son tebliğine göre, İngiliz donanma ve hava kuvvetlerinin himayesinde olarak İngiliz Somalisinin merkezi bulunan Berberaya asker çıkarmışlar ve şehri zaptetmişlerdir. Yedi ay İtalyanların elinde kalmış olan şehirde şimdi tekrar İngiliz bayrağı dalgalanmaktadır.

İtalyan mukavemeti zayıf olmuştur. Şehirde yüz kadar esir alınmıştır. Daha birçok esirler toplanıp getirilmektedir. İngiliz Somalisi geçen ağustosta İtalyanların istilâsına uğramıştı.

Keren cephesinde de İngiliz tazyiki artmaktadır. İtalyan tebliğine göre, bu mıntakada muharebe tekrar alevlenmiştir. İngilizlerin mütemadî taarruzları püskürtülmüştür.

Libyada bir değisiklik olmamıştır. Arnavutluk cephesinde de, yedi gün süren İtalyan hücumlarından sonra, şimdi sükûnet vardır. İtalyanların 150 bin kişi ile giriştikleri bu taarruz hicbir netice vermemiştir.

HAVA MUHAREBELERİ

Diğer taraftan bir İngiliz tayyare teşekkülü Tiran tayyare meydanına ve diğer askerî hedeflere muvaffakiyetli hücumlar yapmıştır. On tondan fazla bomba atılmıştır. Büyük yangınlar çıkmıştır. Diğer bir bombardıman tayyaresi teşekkülü de Avlonya tayyare meydanına hücum etmiş ve siddetli dâfi ateşe rağmen dike ucusla yerdeki tayyareleri mitralyöze tutmustur. Bir tayyare geri dönerken, Korfu civarında büvük bir İtalyan deniz tayyaresini denize düsürmüştür.

YUNANİSTANA ALMAN HÜCUMU BEKLENİYOR

Bir taraftan Yugoslavyaya karşı Almanların takip ettiği sinir harbi devam ederken, birkaç güne kadar Yunanistana karsı bir Alman hareketinin başlıyacağına delâlet eder haberler gelmektedir. Bulgar radyosu da, son neşriyatında Alman kıt'alarının Yunanistana hareket etmek üzere olduğuna işaret etmiştir.

Bulgar radyosu Alman ordusunun bir kaç güne kadar Yunanistana gireceğini bildirmiştir. Bulgar Başvekili Filof'da şunları söylemiştir: «Bulgarlar bugün tarihlerinin dönüm noktasında bulunuyorlar. Haksızlıkların tamir edileceği gün artık gelmiştir..

Bulgar sözcüsü divor ki:

— Yunanlılar, memleketlerine İngiliz askerlerinin girmesine müsaade ettiklerine göre, bir Alman hareketini göze almış bulunuyorlar ,demektir. O halde Almanlar da derhal harekete geçip, garp cephesinde olduğu gibi, İngilizleri denize dökeceklerdir.

Bulgar Başvekili Filof da bir nutuk söyliyerek, bilhassa demiştir ki:

«Bulgaristan kendi menfaatlerini en iyi şekilde koruyacaktır. Biz artız bize yapılan haksızlıkların tamir edilmesini bekliyoruz. Bulgarlar bugün tarihlerinin dönüm noktasında bulunuyorlar. Haksızlıkların tamir edileceği gün artık gelmiştir.»

Bununla beraber Garbî Trakyanın tahliyesi hakkında hiçbir emare yoktur. Almanyanın Yugoslavya ile vaziyeti tesbit etmeden, bu cepheden harekete geçmiyeceği zannediliyor.

Amerikan müşahitler ise, Almanları Selânik önünde bir müddet durdurmak imkân olacağı, Yugoslavya ve Türkiyenin, Nazilerin bu mıntakada daha ehemmiyetli bir hareket yapmasına mâni olmak vaziyetidarında bulunduklarını ve Almanların ölçüsüz müşkülât ile karşılaşacağı mütaleasındadırlar.

Alman mehafilinde ise, alınacak tedbirlerin bu gibi haberlere istinaden değil, kendi haberlerine istinaden alınacağını, Almanya ile Yunanistan arasındaki müasebetler hakkında şimdiye kadar söylenmis olan sozlere ilâve edilecek birşe yolmadığı bildirilmektedir.

Ankara ve Belgradda siyasî müzakereler

(1 inci Sahifeden Devam)

devlet adamlarına ihtarda bulunduğunu da ilâve ediyorlar. Alman tazyikine karşı bir muvazene temini istenmektedir. Bu sebepten Ankarada da buna benzer sıkı bir mücadele olmaktadır. Türkiye ile İngilterenin menfaatleri tesanüt halindedir. Her ikisi de Almanyanın Şarka doğru genişlemesini durdurmak istemektedir. Türkiye, Almanyanın Bağdat ve Musula gideceği yolun üzerindedir. Türkiye, ya mukavemet edecektir —ki harp göze alınmadan bu yapılamaz— yahut ta boyun eğecek, Romanya ve Bulgaristanın âkibetine uğrıyacaktır. Türkiyenin stratejik vaziyeti Yugoslavyadan daha iyidir. Türkiye zimamdarları Edenle görüştükten sonra, şimdi Hitlerin mesajı üzerinde müzakerelerde bulunmaktadırlar.

Hitlerin istediği şey, Balkanlarda rahatça yerleşmek ve bu rasını İngilizlere karşı bir harekât üssü yapmak için, Türklerin Almanyayı serbest bırakmasıdır. Hitler, Cümhurreisi İnönünden Atina nezdinde bir mütareke tavassutunda bulunmasını da istemiş olabilir. Türkiyenin bu siyasî manevralara kapılacağını gösterir ortada bir şey yoktur. Bilâkis Türkiye, kendini çeviren Müslüman devletlerle mutabık olarak, kendi istikbalini İngilterenin istikbaline bağlı tutmıya karar vermiştir. Sonra Türkiye, Almanyanın Şarka doğru genişlemesine âlet olursa, Sovyetlerle düşman vaziyetine geçecektir ki, bu da Türkiy için çekinilecek bir haldir.

Herhalde gelecek günler Ankarada olduğu gibi, Belgratta da girişilen siyasî savaşı aydınlatacaktır. Herhalde siyasî müzakereler bir tevakkuf noktası geçirmekte değil, bilâkis artmaktadır.

Tevkifhane

(1 inci Sahifeden Devam)

etmiş ve 3 paket eroini şeker, çay ve sigara paketlerinin arasına yerleştirerek paketleri kapamştır. Tevkifhanede yapılan kontrolde paketlerden şüphelenilmiş ve açılınca eroinler bulunarak Fikret polise verilmiştir.

Bundan 4 gün evvel Haydarpaşada esrarla yakalanan Ali Güler bu esrarları Tophanede Berberler sokağında 18 numarada Nuri Külüstürden ve Galatada Florya sokağında 4 numarada Minadan ve Tophanede Medrese sokağında Cemalden aldığını söylemiştir.

Dün de bunlar yakalanmış ve kendilerine esrarları Tophanede Medrese sokağında 42 numarada Tesbihçi İsmailin sattığı anlaşılmıştır. İsmailin odasında yapılan aramada bir iskemlenin ayağını oyarak içine esrarları doldurmuş olduğu görülmüş ve [illegible]alanmıştır.

Son Telgraflar

Mısır, Demokrasi davasına sadakatle müzahir...

Kahire, 18 (A.A.) — Dün Mecliste, Başvekil Hüseyin Sırrı Paşa, İngiliz Hariciye Nazırı Edenle görüşmelerinden bahsederek demiştir ki:

«Edene söyledim ki, Mısır demokrasi davasına sadakatle müzaheret etmekte, hürriyet ve medeniyetin galebesine inanmaktadır. Edenle yaptığım mahrem görüşmeler hakkında tabil sizlere bir şey söyliyemem. Fakat bu müzakerelerin dostluk ve samimiyet havası içinde cereyan ettiğini söyliyebilirim. İttifak muahedemiz mucibince, biribirlerimize karşı mütekabilen yaptığımız yardımdan dolayı memnunuz.»

Bremen vapuru Hâlâ yanıyor

Berlin, 18 (A.A.) — «Bremen» vapurunun dün akşam hâlâ şiddetle yanmakta olduğu bildirilmektedir.

Berlin, 18 (A.A.) — Bir hususi muhabir bildiriyor:

Bremen ismindeki Alman transatlantiği 24 saattenberi yanmaktadır. Yüzlerce deniz itfaiyesi gece gündüz muazzam yangını söndürmeğe çalışmaktadır. Yangının bir sabotaj hareketinden mütevellid olması muhtemeldir.

★ Grand Forks, 18 (A.A.) — Pazar günü Dakota'da ve Minnesota hükûmetinin Garp kısmında birdenbire çıkan kasırgada 47 kişi ölmüştür. Bundan başka 10 da kayıp vardır.

★ Londra, 18 (A.A.)— Batavia radyosu Hollandada 15 Hollandalının Almanlar tarafından idam edilmesinin bütün Hollanda Hindistanında çok acı duygular uyandırmış olduğunu bildirmektedir.

Yeni vergi lâyihaları

Ankaradan bildirildiğine göre, Hükûmetin Meclise takdim edeceği yeni vergi kanun lâyihalarının hazırlıkları tamamlanmıştır.

Müdafaa vergisi nisbetlerinin arttırılması teklif edilecektir. Posta ve telgraf ücretlerine cüz'î zamlar icrası da mukarrerdir.

Berberanın işgali

(1 inci Sahifeden Devam)

Sözcü, ağustosta Berbera'nın, İtalyanlar tarafından işgali sırasında, Roma radyosunun İngiliz İmparatorluğunun yıkılmasının gayrikabili içtinap olduğunu söylediğini de hatırlatmaktadır.

KERENDE DE VAZİYET NAZİK

Londra 18 (A.A.) — Reuter ajansının diplomatik muharriri yazıyor:

10,000 kadar nüfusu olan Berbera'yı geri almakla İngilizler Britanya Somalisinin bu yegâne limanını da İtalyanların elinden almışlardır. Harekâtın kara ve deniz kuvvetleri tarafından müştereken yapılmış olması çok manidardır. Çünkü İtalyanların Harar ve Derekano üslerine karşı da yeni bir tehlike baş göstermiş demektir.

Habeşistanda İtalyanların elinde kalan yegâne deniz yolu Asmara ve Musavva yoludur. Bundan başka bir de Fransız kontrololü altında bulunan Cibuti yolu vardır. Fakat, Duc D'oste'in kumandası altında bulunan ve İngilizler tarafından sıkıştırılan İtalyan kuvvetlerinin hariçten takviye almaları her halde imkânsızdır.

Keren'den gelen son haberlere göre, tazyikimiz arttırılmıştır ve Keren'de kazanılacak muvaffakiyet bütün Eritreyi açacaktır. İtalyanların son mukavemet teşebbüsleri de kırıldıktan sonra şimali şarkî Afrikasındaki kuvvetlerin tamamı, en iyi kullanılacakları yerlere sevkedilebileceklerdir.

DIŞ POLİTİKA

Atlantik muharebesinde İrlandanın rolü

(2 inci sahifeden devam)

rilmekte ise de üslerin Birleşik Amerika yoksa İngiltere tarafından mı kullanılacağı tasrih edilmemektedir. Herhalde Amerikanın İngiltereye yapılacak yardım meselesinde yalnız imal işile değil, ayni derecede ehemmiyetli olan nakliyat işile de meşgul olduğuna göre, bu meselenin ehemmiyetli bir safhası olan İrlanda işile de meşgul olması tabiîdir ve İrlanda işi, Amerikanın, meşgul olmıya başladığı zaman mutlaka halledebileceği meselelerden biridir

Hitler, silâh Akınını durduramıyacak

Vaşington, 18 (A.A.) — İngiliz Sefiri Lord Halifaks dün gazetecilere beyanatta bulunarak demiştir ki:

«Hitlerin, İngiltereye harp malzemesi taşıyan her geminin batırılacağını teyit eder yollu sözleri boşa çıkacaktır. Hitler, İngiltereye silâh akınını durduramıyacaktır.

Titulesku Kan şehrinde öldü

Londra 18 (A.A.)— Eski Romanya Hariciye Nazırı Titulesko, dün Kan şehrinde vefat etmiştir. Müteveffa 58 yaşında idi ve uzun seneler Romanya diplomasisini idare etmişti.

Rumen Elçisi itimatnamesini takdimetti

Romanyanın yeni Ankara Orta Elçisi Teleman, dün öğleden sonra Çankaya köşkünde Cumhur Reisi İsmet İnönü tarafından kabul edilerek itimatnamesini takdim etmiştir.

Kabul esnasında Hariciye Umumî Kâtibi Numan Menemencioğlu da hazır bulunmuştur.

Deniz Lisesinin yeni mezunları

Heybeliada Deniz Lisesinin yeni mezunlarına 31 mart günü merasimle diplomaları verilecektir.

Kürtaj maznunu doktor kefaletle tahliye edildi

Samatya Güzeli namile maruf Katinaya kürtaj yapıp ölümüne sebep olmakla maznun ve mevkuf Balıklı hastanesi doktorlarından Hüdaverdinin muhakemesine gayrimevkuf olarak bakılması kararlaştırılmış ve dün doktor Hüdaverdi kefalete raptan tahliye olunmuştur.

Kral orduya teşekkür etti

(1 inci Sahifeden Devam)

aydan fazladır devam eden çetin muharebeler kuvvetlerinizi tüketmedi ve mukavemetinizi biledi. Bir hafta evvel, düşman çoktan hazırlanarak, sizi boyun eğmeğe teşebbüs etti, siz bu büyük taarruzu püskürtmekle kalmadınız, düşmana acı bir darbe indirdiniz.

Yunan muharipleri, galip geldiniz, damarlarımızda Maraton ve Termopil askerlerinin kanları dolaşıyor. Medenî dünya Yunan ordularının muvaffakiyetini hayranlıkla takip ediyor.

Kahraman Yunan muharipleri, vatan namına size teşekkür ederim.»

Muhtekir sobacı

(1 inci Sahifeden Devam)

şar peynirlerini bir Musevi bakkala kilosunu 75 kuruşa satarken Fiat Mürakabe memurları tarafından yakalanmış ve Cürmümeşhut mahkemesine verilmiştir. Mumaileyhin peynir sakladığı ve yarı toptancı, perakendecilere mal vermiyerek fiatların artmasına sebep olduğu da iddia edilmektedir.

Diğer taraftan Antranik isminde bir sobacı da 90 kuruşluk teli 570 kuruşa sattığı için Asliye 2 inci Ceza mahkemesine verilmiş ve 25 lira para cezasile dükkânının bir hafta seddi kararlaştırılmıştır.

Tek bilet

(1 inci Sahifeden Devam)

rarı az olacaktır. Azalış nisbetinin iyi havalarda büsbütün artması takdirinde ise zarar da çoğalacağından yeni tarifelerden matlûp kâr maalesef temin olunamıyacaktır.

TÜNEL SEFERLERİ

Tünel kayışının eskimemesi için ay başından itibaren Tünelin yalnız su saatlerde işliyeceği anlaşılmaktadır:

Sabahları: Saat 7,30 - 10, öğleleri: 12 - 13, akşamları: 16,30 - 20,30

Alman taarruzu yakındır

(BAŞMAKALEDEN DEVAM)

yanın, galibiyet takdirinde, Balkanların ortasında müstakil bir Yugoslavya tanımasına imkân yoktur. Şimdiki vaziyette ise; Almanya, başladığını bitirmek ve kendi programına göre realize etmek yolundadır. Bu yollardan biri üzerinde ise, yine Almanyanın «gayrimuharip, bitaraf, müstakil» bir Yugoslavya bırakmak istemesine imkân tasavvur etmek müşküldür.

Herhangi bir formülle, Yugoslavyanın bitaraflığı ve saldırmamazlığı emniyet altına alınsa bile; Almanya, Yunanistanla hesaplaşmak fırsatını farzımuhal olarak bulduğu takdirde, yine Yugoslavyayı kendi ve müttefikleri hesabına tasfiye etmek, yeni nizama almak istiyecektir. Bu itibarla, Yugoslavların, herhangi bir formüle kanarak ve uyarak mukadderatlarını tevekküle terketmeleri ve harpten uzak kaldıkları günleri kâr saymaları da bugünkü vaziyette tehlikeli olacaktır. Maahaza, Almanyanın bu yolda gidip gitmiyeceği de henüz belli değildir. Almanlar; şimdiye kadar daima bir meseleyi bitirmek ve ötekine gitmek usulünü tatbik etmişlerdir. Eğer; yine böyle yapacaklarsa, ihtimal en önce Yugoslavyayı işlerine elverir bir formülle hareketsiz bırakacaklar ve kendileri Yunanistan üzerine saldırarak, birinci derecede Yugoslav - Yunan hududunu kesmek ve Yugoslavyayı bilâhare hesaplaşmak üzere tamamile tecrit eylemek teşebbüsüne koyulacaklardır. Aksi halde, hem Yugoslavyaya, hem de Yunanistana saldıracaklardır.

Almanların, Bulgaristanda kalmıyacakları artık tamamile tahakkuk etmiştir. Filhakika, Amerikanın artık dünya nazarında kat'iyetle tavazzuh eden vaziyetinden sonra; Almanyanın dağılma, yayılma teşebbüsleri yerine çekilme ve mukavemete hazırlanmayı tercih etmesi mantıkan icap eder ve beklenirken ve doğrusu da bu iken, bunun böyle olmıyacağı anlaşılıyor. Dün de, yine bu sütunlarda izah ettiğimiz gibi; Hitler, son nutkunda İtalyaya yardım edeceğini ilân etmiştir. İtalya, İngiltere karşısında olduğu gibi, Yunanistan karşısında da yardıma muhtaçtır. Son İtalyan gayreti de Yunan cephesinde boşa çıkmış ve 150,000 askerle yayılan ve yedi gün devam eden taarruz ağır telefat ile tardolunmuştur. Bununla da anlaşılıyor ki, İtalya için Yunanistan cephesinde yapılacak ve başarılacak yeni birşey kalmamıştır. Almanyanın menfaatini ayakta tutması ve müttefiklik icabını yerine getirmesi için, Afrikaya geçmesi müşkül ve imkânsız olduğuna göre; yardımını Yunanistanda ifaya teşebbüs etmesi tabiîdir. Bu hal ve vaziyete göre; Hitlerin yapılacağını ilân ettiği yardımı Yunanistan ve Balkanlar cephesinde beklemek gerektir. Ve.. Hitlerin nutkundan anladığımız vaziyete göre de, Alman ordusunun taarruzu yakındır ve hattâ gün meselesidir. Berlin, Belgrad'dan alacağı en son neticeye göre, ya Yunanistan ve Yugoslavyaya bir arada, yahut da yalnız Yunanistana saldıracaktır. Bu İtalyanın başladığı işi bitiremenin Almanyaya yüklediği askerî bir külfet olacaktır. Gaye ve plânda müşterek, tatbikatta İtalyanın vazifesi dahilinde bulunan bu işte, İtalyanın uğradığı hezimeti durdurmak, onu kurtarmak için yapılacak bu sefer ve hamlede Almanya hesabına, akıl ve mantık yoktur. Alman ordusu ittifak borcunu ödemek için en çetin ve müşkül bir boğuşmanın içine düşecek, İtalyayı kurtaramıyacak, kendi hesabına da vahim ve kanlı bir âkıbet hazırlıyacaktır. Fakat, ne çare ki dünyanın bugünkü vaziyetinde mantıksızlığa, hesapsızlığa ve karşılıksız cür'ete de daima yer ve pay ayırmak iktiza ediyor.

ETEM İZZET BENİCE

İnfilâk tahkikatı

Perapalas otelindeki infilâk hâdisesi hakkında müddeiumumilikçe yapılmakta olan esas tahkikat ikmal edilmiştir. Şimdi teferrüat üzerinde tahkikata devam edilmektedir. Yaralıların sıhhî vaziyeti ise iyileşmektedir.

Harb Ve Casusluk Tefrikası

Bilen idam olunur

Yazan: **M. ATLI** Tefrika No. 39

O gün şiddetli buhrandan sonra bu işe karar vermiştim

Bu zarif ve nahif genç kızı böyle bir ölüm taşıyabilir mi?. Dünyanın bu henüz mahiyetini anlıyamadığımız korkunç esrar ve entrikaları içine girmiş bir kadın olabilir miydi?.

O anda, tekrar gayri ihtiyarî ürperdim.

Ne olursa olsun, ister bilerek, ister bilmiyerek, işte önümde perişan ve bedbaht bir halde hıçkırıklarla ağlıyan bu kızcağızın böyle bir sırrı vücudünde taşıması ne müthiş bir şeydi!.

Bir genç kadın için bundan daha büyük bir bedbahtlık olabilir miydi?.

Eğer japonun iddiaları doğru ise, bu kadın, Polonyalı Kontun da tereddüt etmeden söylediği gibi, ölüme mahkûm değil miydi?

Fakat, etrafımda dönmekte olan hâdiseler o kadar karışıktı ki, işte, etrafımızda birdenbire esen bu müthiş havanın tesirile şimdi birbirimizden şüphe etmekte, sinir buhranları geçirmekteydik.

Ürpermiş bir halde düşünüyordum.

Acaba bu güzel kadın, bir çok romanlarda okuduğumuz ve filimlerde gördüğümüz gibi, müthiş bir casus muydu ve beni, korkunç bir sergüzeşte âlet olarak kullanmıya kalkışmış olabilir miydi?.

Önümde, meçhul felâketlerin seli içinde sürüklenen masum ve bedbaht bir genç kız safiyetile ağlıyan bu kızdan bu kadar müthiş bir denaet beklenebilir miydi?.

O takdirde, bütün hakikati bağıra bağıra onun yüzüne vurmalı, haykırmalıydım!.

Fakat, bu çelimsiz kızın, esasen son derece ürkmüş olduğu japondan sonra, benim onu teyit edecek en ufak hareketimle korku ve dehşetten birdenbire öleceğine nedense şüphe etmiyordum. Bu çelimsiz ve nahif genç kızın böyle bir dehşeti tahammülle karşılıyabileceğine asla ihtimal veremiyordum.

Onun için, mümkün olduğu kadar sakin olmağa, onu sükûnetle isticvap etmiye ,hakikati bir operatör meharetile meydana çıkarmıya çalışmak en doğrusuydu.

O gün, otel odasındaki şiddetli buhranımdan sonra akabinde, buna karar verdim.

Onun için, hemen gidip Annayı kucakladım, yerinden kaldırdım, koltuğa oturttum.

O, hâlâ, kendini tutamaz bir halde, sanki isterik bir buhran geçiriyormuş gibi, hıçkırıp durmakta idi.

Bal rengi saçlarını okşamıya başladım.

Anna yavaş yavaş kendisine geldi.

O vakit, müşfik bir sesle:

— Anna!. Yavrucuğum!. Pardon!.

Dedim. Asabiyetimi bağışla bana... Evet, haklısın!. Senden Kontla görüştüklerimizi gizliyordum!. Fakat bunu yine senin için yaptım!. Senin üzülmemen için!. Bu meselede o kadar garip bir hassasiyet gösteriyorsun ki senden hakikati gizlemiye âdeta mecbur oluyorum!.

Birdenbire bende gördüğü ve sesimin titrediğini hissettiği bu şefkat ve tatlılık sanki Annayı teskin edici bir morfin şırıngası vurulmuş gibi o anda suturmuştu.

Anna şimdi bal rengi gözlerinde kalmış yaşlarla, yüzüme, mesut bakışlarla bakıyordu. Anna da şefkatimin bu anî tesirini görünce ben de gülmiye başladım.

— Bak, görüyorsun ya, Anna.. dedim. Eğer sükûnetle, soğukkanlılıkla hareket edersek o zaman meseleyi ikimiz de rahatça ve salim kafa ile halletmiye çalışabiliriz!. Yoksa, sen tamamile kadınca hassasiyet gösterdikçe ben senden hakikatleri gizlemiye elbette mecbur olurum!.

Anna şimdi saf bir çocuk gibi masum masum bir gülüşle gülüyordu.

Boğazında son kalmış bir hıçkırığı yutarak:

— Peki... Kontla ne görüştüğünüzü bana söyle!.

Dedi.

(Arkası var)

Hörst'ün bir Viyana gazetesinde makalesi

Nevyork 18 (A.A.) — Birçok Amerikan gazetelerinin sahibi olan B. Hearst, Viyanada çıkan Journal American gazetesinde yazdığı bir makalede diyor ki:

Cumartesi akşamı B. Ruzveltin söylediği nutuk iyi bir nutuktur. Amerika, birçok fevkalâde iyi nutuklarla harbe sürüklenmiştir. Şimdi artık hapteyiz. İntihap ettiğimiz hükûmeti ve kararlaştırdığımız siyaseti tutmak için hep birleşmeliyiz.

Pasifik filosu her filodan kuvvetli

Vaşington, 18 (A.A.) — Harbiye Nazırı Albay Knoks, dün söylediği bir nutukta, bilhasa Amerikan pasifik filosunun denizlerde mevcut filoların en kuvvetlisi olduğunu söylemiş ve ayrıca şunları ilâve etmiştir:

— Eğer güzel memleketimizi bir kere daha müdafaa etmek icap ederse, vazifemizden şaşmıyacağız.

Moda Deniz Klübü

(1 inci Sahifeden Devam)

la vaveylaya mâkes olmamıştır. Bir şahısda, sevenlerin farzedebileceği meziyetler o şahısdan hiç bir zaman tecziyesi lâzım harketlerin sadır olmıyacağına delil olmaz.

Moda Deniz Klübünün İdare Hey'eti Umumî Hey'etin itimadına mazhar olmuş dokuz zattan müteşekkildir. Onların tatbiki le mükellef oldukları klüp nizamnamesinin sarih hükümlerine ve umumî hey'etçe izhar olunan rey ve arzuya müsteniden dokuzunun da ittifakla verdikleri kararı ceffelkalem matbuat sütunlarında tenkit etmek ne muhi kve ne de hiç bir suretle müfittir.»

SON TELGRAF— Moda Deniz Klübü İdare Hey'etinin bu mektubunda Türk Matbuatını «vaveylâ koparmış olmak» la itham etmesi çok garip ve şayanı teessürdür. Gerek gazetemiz ve gerek diğer bazı refiklerimiz sadece bir vâkıa ve hakikati olduğu gibi kaydederek efkârı umumiyeye bildirmişlerdir. İdare Hey'etine mensup bayların bunu; hangi hislerin tahtı tesirinde «vaveylâ koparmak» şeklinde tavsif ettiklerini anlamak zor değildir.

Diğer taraftan İdare Hey'etinin Fenerbahçe Klübünde olduğunu kaydettiği ihraç hâdisesinin B. Zeki Rıza Sporel hakkındaki karar (!) la hiç bir münasebet ve teması bile olmadığından hey'etin başka bir hâdiseyi istinatgâh gibi kullanması tuhaftır.

Saniyen Moda Deniz Klübü nizamnamesinin; İdare Hey'etine böyle bir ihraç salâhiyeti vermediği de anlaşılmış ve bu suretle yalnız teamüllere değil, klüp nizamnamesine aykırı hareket edildiği de görülerek İdare Heyetinin bu aykırı harekete nasıl kalkıştığı cayı sual bulunmuştur!..

Muzaffer Arslan
Haydarpaşada Askeri Hastanesinde Hastabakıcı

Kocanız Hayri Arslan tarafından aleyhinize ikame edilmiş olan Sulh Teşebbüsü davasından dolayı namınıza çıkarılan ve yukarıda yazılı adresinize gönderilen davetiye ve istida suretinin ikametgâhınızın meçhuliyeti hasebile bilâtebliğ iade edilmiş ve size 15 gün müddetle ilânen tebligat icrasına ve muhakemenin de 27.3.941 tarihine müsadif Perşeme günü saat 10,30 a tâlikine karar verilmiş olduğundan mezkûr gün ve saatte mahkemede hazır bulunmanız ve bulunmadığınız takdirde H. U. M. K. nun 398 ci maddesinin tatbik edileceği ilânen tebliğ olunur. 941/170

İstanbul Sıhhî Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Zonguldak hastanesinin 109 kalem ilâç ve sıhhî malzemesi açık eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 2/4/941 Çarşamba günü saat 14,30 da Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğü binasında kurulu komisyonda yapılacaktır.

Muhammen fiat 1783 lira 50 kuruş muvakkat teminat 133 lira 80 kuruştur. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir.

İsteklilerin 1941 yılı ticaret odası vesikasile 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalar ve bu işe yeter muvakkat teminat makbuz veya banka mektubu ile birlikte belli gün ve saatte komisyona gelmeleri.

BÜYÜK TARİHİ TEFRİKA:

BÜYÜK HARPTE DÖNEN DOLAPLAR

Yazan: İskender F. SERTELLİ — No. 60

Miloviç'in âşıkları Tokatlıyanda şampanya şişelerini boşaltırken, cepheden gelen bir genç, bütün ailesi efradının Miloviç uğrunda kurban gittiğini görmüştü!

Tokatlıyanda, Miloviçi öldürmek istiyen genç..

Miloviç'in âşıklarından bir grup, operet heyetinin İzmire davet edildiğini duyunca - Miloviç'in İstanbuldan uzaklaşmaması için - sağa sola baş vurmağa, hatta işi Talât paşaya kadar aksettirerek ortalığı karıştırmağa başlamışlardı.

Bu âşıklardan biri o zaman şöyle bir haber uydurmuştu:

«— Miloviç İzmire veya Anadolunun herhangi bir yerine gidecek olursa, vatan muhabbetinden başka birşey düşünmiyen Anadolu halkına hiç yoktan sefahet temayülü asılamış olacaktır!»

Gûya İstanbul halkı vatan muhabbetinden mahrum imiş gibi, garip ve manasız bir mantıkla talât paşayı iğfale çalışanlar aldanmıyorlardı. Çünkü, İzmir valisinden Dahiliye Nezaretine gelen bir telgrafta: «İzmir halkının Viyana operet heyetini sabırsızlıkla beklediği ve böyle bir sahnenin beş on gün için de olsa, İzmire gelişi, uzun harp yılları içinde ruhları kararan İzmir halkına neş'e ve hareket getireceğini» bildirivordu.

Talât paşa, aradaki fesatçılara:

«— Hiçbir mahzur yoktur. Viyana operetini İzmirliler bekliyorlar.»

Cevabını vermişti.

Müşterek maşukalarını elden kaçıracak olan âşıklar, son gece Tokatliyanda toplanmışlardı.

Miloviç şerefine şampanya şişeleri açılıp boşalıyordu.

O gece, Tokatliyan otelinin kapısı önünden geçenler garip bir hâdiseye şahit oldular: Niyazi Bey isminde yirmi sekiz, otuz yaşlarında bir genç şiddetle kapıcıya yaklaşarak:

— O kaltak burada mı?

Diye sormuş.. Niyazi Beyin tehevvürle kapıya gelişinden, o sırada orada duran iki taharri memurunun şüphelenmesi üzerine, Niyazi Beyin üstü aranmış ve arka cebinde bir Brovning tabancası zuhur edince meselenin rengi değişmişti.

Taharri memurları çok nazik davranarak:

— Miloviçi mi arıyorsunuz?

Diye sromuşlar, Niyazi Bey:

— Evet, demiş.. Onu arıyorum. Babamın, biraderimin ve amcamın yuvaları onun yüzünden yıkıldı. Bütün aile mahvoldu.. Çilyavrusu gibi dağıldı. Ben bir ihtiyat zabitiyim.. Cepheden izinli geldim. Ailemin onun yüzünden dağıldığını gördüm.. Bu gece bu kadını yakından görmek istiyorum.

— Evlimisiniz siz?

— Evet. Bir de çocuğum var. Niçin sordunuz?

Memurlar işi şakaya vurarak:

— Belki siz de ayni âkıbete uğrarsınız, diye sorduk. Onu görmeseniz daha iyi yaparsınız! demişler.

Niyazi Bey ısrar edince, yakalayıp karakola götürmüşlerdi. Niyazi Bey Galatasaray karakoluna giderken:

— Bırakınız beni.. Geberteceğim o kaltağı.

Diye haykırıyordu.

Zavallı genç, cepheden gelince, her biri ayrı ayrı evli olan bu koskoca ailenin bütün erkeklerinin Miloviç yüzünden çoluk çocuğunu terkettiğini görmüş ve tepesi atarak, doğruca Miloviçi aramağa çıkmış.

Tokatliyanda mütemadiyen şerefine şampanya şişeleri açılan Miloviçin bittabi bir şeyden haberi yoktu. Dışarıda geçen bu hâdiseyi nasılsa âşıklardan biri haber alıyor:

«— Eyvah! Miloviçi vuracaklarmış. Bereket versin ki, caniyi yakalayıp karakola götürmüşler.»

Diyerek, bir başka arkadaşının kulağına fısıldıyor. Sarhoş ağzında lâf durur mu hiç? Biraz sonra bu haber salona yayılıyor ve öteki âşıklar köpürüyorlar:

— Böyle bir canavarı hemen recmetmeli.. Asmalı.. Kesmeli..

Diye bağrışmağa başlıyorlar.

Miloviç işin esasını anlıyamamakla beraber, etrafta tehlikeli bir dedikodunun döndüğünü seziyor.. Zaten vakit de hayli geçmişti.. Ertesi sabah İzmire gideceklerdi. Miloviç o akşam âşıklarına topyekûn veda ederek Tokatliyandan ayrılıyor ve oteline gidip yatıyor.

Miloviçin o akşam âşıklara hatıra olarak verdiği en kıymetli şey birer demet şebboydan başka birşey olmamıştı. Yakininde bulunanlar elini öpmek zevkini de tatmışlardı. Milovic'in İzmire gidişinden, âşıklar memnun değildi. Herkes yeis ve matem içinde adeta ağlıyordu.

(Arkası var)

Askerî Fabrikalar Satınalma Komisyonu İlânları

Tahmin edilen bedeli «32500» lira olan «50» ton Avrupa tutyası 25 Mart 941 Salı günü saat 14 de Salıpazarı Askerî Fabrikalar yollamasındaki satın alma komisyonunca pazarlıkla ihale edilecektir.

İlk teminat «2437,5» lira olup şartnamesi 163 kuruş mukabilinde komisyondan verilir.

İsteklilerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 cü maddelerindeki vesaiki hâmil ve bu işle alâkadar tüccardan olduklarına dair Ticaret Odası vesikasile o gün ve saatte komisyonda bulunmaları. «1918»

✶

5 Kalem Elektrikli El Makkabı Vesaire Alınacak

Tahmin edilen bedeli 16800 lira olan 5 kalem elektrikli el makkabı Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez satın alma komisyonunca 7.4.941 Pazartesi günü saat 15 de kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname parasızdır. Muvakkat teminat 1260 liradır. Talîplerin teklif mektuplarını saat 14 de kadar komisyona vermeleri. «2068»

İstanbul Sıhhî Müesseseler Arttırma ve Eksiltme komisyonundan

Leyli Tıp Talebe Yurdu talebeleri için lâzım olan 930 çift yazlık iskarpin kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltmesi 2.4.941 Çarşamba günü saat 15 de Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimai Muavenet Müdürlüğü binasında kurulu komisyonda yapılacaktır.

Muhammen fiat «635 kuruş» muvakkat teminat 443 liradır.

İstekliler şartname ve nümunesini her gün komisyonda görebilirler.

İstekliler 1941 yılı Ticaret Odası vesikasile 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalar ve bu işe yeter muvakkat teminat makbuz veya banka mektubu ile birlikte teklifi havi zarflarını ihale saatinden bir saat evvel makbuz mukabili komisyona vermeleri. «2104»

İSTANBUL BELEDİYESİ İLÂNLARI

Samatya Belediye tahsil şubesi emvaline bina, buhran, çöp, numarataj vergire resimlerinden borçlu Hacı Hüseyin mahallesi Narlıkapı caddesinde 12 No. da tahtı hacze alınan 1 adet bir buçuk metre boyunda kullanılmış metrük istim kazanı ve 1 adet iki buçuk metre boyunda ve 1 metre kutrunda boya kazanı 25/3/941 tarihine müsadif Salı günü saat 10 da açık müzayede ile satılacağı ilân olunur. (2102)

İstanbul Komutanlığı Satınalma Komisyonu İlânları

Aşağıda yazılı iaşe maddeleri hizalarında yazılı gün ve saatlerde pazarlıkla satın alınacaktır. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli gün ve saatlerde Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna gelmeleri. «2031»

Cinsi	Miktarı kilo	Muha. Bd. L. K.	kat'i te. L. K.	Pazarlık günü	Pazarlık saati
Bulgur	50000	11000	1650	24/3/941	10,30
Pirinç	30000	12000	1800	24/3/941	11
A. şehriye	30000	8700	1305	26/3/941	10
Makarna	25000	7500	1125	26/3/941	11

✶

Aşağıda cins ve miktarları yazılı iaşe maddeleri 19/3/941 günü hizalarında yazılı saatlerde pazarlıkla satın alınacaktır. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli gün ve saatlerde Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna gelmeleri. 2033

Cinsi	Miktarı Kilo	muh. Be. Lira Kr.	Kat'i temi. Lira Kr.	Pazarlık saati
Yoğurt	8000	2720	408	10,30
Süt	8000	1600	240	11

✶

Müteahhidi nam ve nesabına 100 adet arabacı muşambası 23/3/941 günü saat 11 de pazarlıkla satın alınacaktır. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli gün ve saatte Fındıklıda satın alma komisyonuna gelmeleri. «2106»

25×16 santimetre eb'adında olmak üzere iki kitap bastırılacaktır. Beher kitap 1000 adet olacaktır. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin teklif edecekleri fiata göre kat'i teminatlarile birlikte 22/3/941 günü saat 11 de Fındıklıda satın alma komisyonuna gelmeleri. «2107»

İthalât ve ihracat birlikleri umumî kâtipliğinden

24/2/941 tarihinde İstanbul Ticaret Odası içtima salonunda toplanan manifatura ithalâtçıları birliği senelik adî umumî heyetinde yapılan idare heyeti intihabatı Ticaret Vekâletince tasdik edilmediğinden yeniden idare heyeti seçimini yapamk üzere birliğe kayıtlı âzanın 29/3/941 tarihine müsadif Cumartesi günü saat «11» on birde İstanbul Ticaret Odası içtima salonunu teşrifleri rica olunur. «1978»

Ruzname:

İdare Meclisi intihabatı

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlânları

		Beher Kilosunun Tahmin Bedeli Kr.	Sa.
48.000	Kilo koyun eti	71.	38
23.000	Kilo Kuzu eti	68.	70
850	Kilo Sığır eti	48.	77

1 — 12 Mart 941 tarihindeki kapalı zarf eksiltmesi, talip çıkmamasından yukarda cins, miktar ve tahmin bedelleri yazılı üç kalem etin 20 Mart 941 Perşembe günü saat 16 da pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — İlk teminatı «3791» lira «7» kuruş olup şartnamesi her gün iş saatleri dahilinde «255» kuruş bedel mukabilinde komisyondan alınabilir.

3 — İsteklilerin kanunun istediği vesaik ile birlikte belli gün ve saatte İstanbuldaki komisyonda hazır bulunmaları. «1937»

✶

55 adet hususi tip Plâka

1 — Tahmin edilen bedeli «6875» lira olan 55 adet hususî tipte plâkanın 21 Mart 941 Cuma günü saat 14 de pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Kat'i teminatı «1031» lira 25 kuruş olup şartnamesi her gün komisyondan alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun istediği vesaikle birlikte belli gün ve saatte İstanbulda bulunan komisyonda hazır bulunmaları. «2018»

✶

1 — Tahmin edilen bedeli «1415» lira olan bir adet maa teferrüat ve mahalline monte edilmek şartile çamaşır makinası alınacaktır.

2 — Pazarlık eksiltmesi 21 Mart 941 Cuma günü saat 15 de yapılacaktır.

Bu işe ait kat'i teminat «212» lira «25» kuruştur.

3 — Şartnamesini görmek ve almak istiyenlerin her gün ve eksiltmeye iştirak edeceklerin de belli gün ve saatte kanunun istediği vesaikle birlikte İstanbulda bulunan komisyona müracaatları. «2019»

Marmara Üssü bahrî K. satınalma komisyonundan:

Toz şeker ilânı

1 — Bir kilosuna tahmin edilen fiat 37,75 kuruş olan 10.000 kilo toz şeker pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlığı 19 Mart 1941 Çarşamba günü saat 14 de İzmitte Tersane kapısındaki komisyon binasında yapılacaktır.

3 — Teminatı pazarlık günü tekarrür edecek ihale bedeli üzerinden % 15 nisbetinde derhal alınacaktır.

4 — İsteklilerin bu işle ilgili Ticaret vesikalariyle birlikte belli gün ve saatte komisyona müracaatları. (1967)

İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünden

Gümrüklerdeki sahipsiz eşya satılıyor.

Sirkecide Resadive Caddesi Halı antreposu dahilindeki Satış Müdürlüğü ilân tahtasında; İstanbul Belediyesi Mezat salonundaki ve Kuruçeşme antreposundaki ilân tahtalarında asılı listelerde müfredatı yazılı muhtelif cins eşya 19, 20, 21, 24, 25/3/1941 günlerinde ve pazarlıkla satışı yapılacak olanlar 27 ve 28/3/941 günlerinde Satış Müdürlüğü müzayede salonunda Satış Komisyonu tarafından saat 13 de gümrük kanununun 1549 sayılı kanunla değiştirilen 43 üncü maddesi mucibince açık arttırma usulile satışı yapılacağı ilân olunur. 2110

M. M. V. Deniz Merkez Satınalma Komisyonundan:

1— Tahmin edilen bedeli «22.025» yirmi iki bin yirmi beş lira olan 40 kalem ecza ve sıhhî malzemenin pazarlıkla eksiltmesi 21/3/1941 tarihine rastlıyan Cuma günü saat 14 de Vekâlet binasındaki komisyonumuzda icra edilecektir.

2— Parasız şartnamesini almak istiyenlerin her gün ve eksiltmeye girmek istiyenlerin de belli gün ve saatte kanunî vesika ve 3303 lira 75 kuruşluk kat'i teminatlarile komisyona müracaatları. 1526 2074

Hava gediklisi alınıyor

Türk Hava Kurumu Gedikli Yuvasına Gedikli namzedi alınacaktır. Kabul şartları ve müracaat usulleri hakkında mufassal talimat Türk Hava Kurumu Şubelerinde mevcuttur.

Yuvaya girmek istiyenlerin bulundukları mahallin Hava Kurumu Şubelerine müracaatları (2062)

RADYO

18 Mart 1941

18.00 Program ve memleket saat ayarı.
180.3 Konusma: Ziraat takvimi.
18.08 Müzik: Cazband (Pl.)
18.30 Konuşma (Çiftçinin saati)
18.45 Müzik: Çiftçinin saati.. Köy sazı.
19.00 Müzik: Oda müsikisi ve sololar - keman, violonsel ve piano. Çalanlar: Fred Garden (Keman), Gino Vopi (Violonsel), Zdenko König (Piano).
19.30 Memleket saat ayarı ve ajans haberleri.
19.45 Müzik: Fası heyeti.
20.15 Radyo gazetesi.
20.45 Müzik: Radyo salon orkestrası (Viloonist Necip Aşkın idaresinde)
21.30 Konuşma (Hukuk ilmini yayma kurumu adına)
21.45 Müzik: Radyo küme heyeti klâsik program.
22.30 Memleket saat ayarı ajans haberleri; ziraat, esham - tahvilât, kambiyo - nukut borsası (Fiat).
22.45 Müzik: Dans müziği (Pl.)
23.25/23.30 Yarınki program ve kapanış.

Üsküdar Asliye Hukuk Hâkimliğinden:

Kadıköyünde Mühürdar Caddesinde 49/2 No. da mukim Amaliya vekili avukat İhsan Rüştü Bilcen tarafından Kadıköyünde Bahariye Caddesinde Nail Bey sokağında 21 No. da sakin Niko Panayotupulo aleyhine açılan boşanma davasından dolayı müddeaaleyhe gönderilen davetiye varakası iki sene evvel ikametgâhını terkettiği beyanı ile bilâtebliğ iade edilmiş ve ilânen tebligat icrasına karar verilerek tahkikat 21/4/941 pazartesi saat 14 de talik edilerek mezkûr güne daveti mutazammın davetiye varakası mahkeme divanhanesine talik edilmiş olduğundan tebliğ makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur. 941/1181

Doktor A. Emanuelidi

Sirkecideki muayenehanesinin istimlâki dolayısile ayni sırada Merkez Lokantası üzerine nakletmiştir

İtsanbul 4 üncü İcra Memurluğundan:

Mahcuz olup satılmasına karar verilen camekân, koto ve eşyayı saireyi İstiklâl Caddesinde 451 No. lu Aykut hanında 22/3/941 cumartesi günü saat 11 den 13 e kadar satılacaktır.

Teklif edilen bedeli muhammen kıymetinin % 75 ini bulmadığı takdirde satış geri bırakılarak 25/3/941 salı günü saat 11 den 13 e kadar ikinci arttırma suretile satılacağı ilân olunur. 940/3675

TAM AYAR

GAYET ŞIK

35 inci MÜKÂFAT

RALCO

ZAYİ — İstanbul Üniversitesinden almış olduğum şebekemi zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

1159 Samahat Kızılkaya

TAKVİM

MART 1941

SALI

18

Ay 3 - Kasım 131

Vasatî sa. d.	Vakit	Ezanî sa. d.
7 07	güneş	11 48
13 22	Öğle	6 03
16 46	İkindi	9 27
19 19	Akşam	12 00
20 49	Yatsı	1 31
5 28	İmsak	10 09

Sahip ve Başmuharriri: Etem İzzet Benice
Neşriyat Direktörü: Cevdet Karabilgin
«SON TELGRAF» MATBAASI

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. TAKLİTLERİNDEN SAKININIZ. HER YERDE PULLU KUTULARI ISRARLA İSTEYİNİZ

MEMURİYET İLÂNI

Maliye Vekâletinden:

«I»

6/9/1940 tarih ve 4605 numaralı resmî Gazetede münteşir, 17—8—1904 ve 2/14177 numaralı kararnameye bağlı toprak tevzi talimatnamesinin tatbiki için teşkil edilen ve edilecek olan komisyonlarda çalıştırılmak üzere A. — B — Aza; C — Fen Memuru alınacaktır.

Bu memurlara, yol masrafları hariç, ayda maktuan verilecek ücretin miktarı;

Reise: 175
Azaya: 150
Fen Memuruna: 150

«II»

ARANAN ŞARTLAR

Reisden:

1 — Yaşı 60 dan fazla olmamak;

2 — Defterdarlık, tapu gurup müdürlüğü, malmüdürlüğü, vilâyet tapu muhafızlığı, veyahut bu vazifelere muadil adli veya mali hizmetlerde bulunmuş olmak;

3 — Sicil itibariyle hizmetinden istifade edilebileceği anlaşılmak;

Azalarda:

1 — Yaşı 60 dan fazla olmamak;

2 — Mal müdürlüğü, sicil muhafızlığı, Nahiye müdürlüğü, arazi tahrir komisyonu reisliği veyahut bu vazifelere muadil adli veya mali hizmetlerde bulunmuş olmak;

3 — Sicil itibariyle hizmetinden istifade edilebileceği anlaşılmak;

Fen Memurlarında:

1 — Yaşı 55 den fazla olmamak;

2 — Tapu ve kadastro veya Nafia imar veyahut askerî harita U. Müdürlüğü hizmetlerinde bir sene fen memurluğu yapmış olmak; veyahut Nafia veya tapu ve kadastro fen tatbikat mekteplerinden mezun olmak;

3 — Sicil itibariyle hizmetinden istifade edilebileceği anlaşılmak,

«III»

MÜRACAAT ŞEKLİ

Yukarda yazılı şartları haiz bulunanlar, bir istida ile aşağıdaki vesaiki en geç 15/4/1941 tarihine kadar Maliye Vekâletine «Millî Emlâk» gönderceklerdir.

Komisyonların derhal teşkili mukarrer olduğundan, aranan evsafı haiz olanlar müracaat sırasına göre tayin kılınacaklardır.

«IV»

ARANAN VESAİK

1 — Nüfus hüviyet varakası «aslı veyahut noterce veya resmî bir makamca musaddak sureti».

2 — 6 Kıt'a fotoğraf «altı buçuk dokuz eb'adında»

3 — Mektep tasdikname veya şahadetnamesi «aslı veya musaddak bir sureti»

4 — Bulunduğu memuriyetlere ait vesaikin aslı veyahut musaddak sureti «tasdikli sicil karnesi veyahut musaddak sureti kâfidir.»

5 — Sıhhî durumunun her iklimde ve köylerde vazife ifasına müsait olduğuna dair hükûmet veya Belediye doktorluğu raporu;

6 — C. Müddei Umumiliğinden mahkûmiyeti olmadığına dair vesika «İstanbul ve İzmirde Müddei Umumiliğce tasdikli meşruhat verilmek sureti ile de olabilir.»

7 — Hüsnühal kâğıdı;

8 — Askerlik vesikası «Nüfus Hüviyet varakasında varsa ayrıca istemez.»

9 — Talip olan şahıs bir resmî dairede müstahdem ise, bu dairenin aleyhine muvafakatini gösteren vesika «talebe müteallik istida ve merbutu vesikaların daire vasıtası ile Maliye Vekâletine gönderilmesi halinde ayrıca muvafakatnameye lüzum yoktur.»

NOT: İstidanamede bu vesaikin gönderildiği ve listesi yazılacaktır.

10 — Aşağıda yazılı şekilde taahhütname «Bu taahhütnamedeki müteselsil kefilin resmî dairelerde veyahut ticarî, malî veya sınaî müesseselerde memur ve müstahdem olması şarttır.»

«V»

TAAHHÜTNAME ŞEKLİ

Maliye Vekâletince toprak tevzi talimatnamesinin tatbiki için teşkil edilecek toprak tevzi komisyonlarında bir vazifeye tayinim halinde bu vazifeyi kabul edeceğimi ve en az 54 gün evvelinden haber vermeden bu vazifeden istifa veya bu vazifeyi terk veyahut hizmetimden istifade edilmediği veya istihdamımın devamının caiz olmadığı idarece takarrür ettirilerek vazifeme nihayet verildiği takdirde komisyon mesaisinin bu yüzden sekteye uğraması sebebi ile hasıl olması mümkün ve muhtemel zararlara karşı maktuan ve cezaî şart olarak beş yüz lira tazminat vermeyi ve bunun için hakkımda dava ikamesine ve ilâm istihsaline lüzum olmadan bu taahhütnamenin icraya vaz'ı veyahut hazineden alacağım varsa bu alacaktan def'aten takas ve mahsubu ve yine bu taahhütnameden mütevellit bir hangi bir ihtilâf için dava ikamesine lüzum hasıl olursa bu davanın Ankara Mahkemelerince rüyetini;kabul ve taahhüt ediyorum.

Adres:

Nüfus Hüviyet varakasındaki hüviyeti:

..... nin cezaî şart olarak taahhüt ettiği beş yüz liraya kadar aşağıdaki şartlarla müteselsil kefil olarak kefalet ederim.

Kefilin meslek ve adresi:

Nüfus hüviyet varakasındaki hüviyeti,

«NOT: Bu taahhüt ve kefaletname noterce resen tanzim olunacaktır:

«1531» «2070»

POKER

Traş Bıçaklarile Traş Olmak Bir Zevktir

Traştan sonra cilde yanıklık vermez. Yüzü yumuşatır.

Her yerde ısrarla POKER traş bıçaklarını isteyiniz.

KONGRELER

Kasımpaşa Altıntuğ spor klübünün kongresi

Altıntuğ Spor Klübü Reisliğinden: Klübümüzün mutat senelik kongresi 23 Mart 941 Pazar günü saat (10) da Kasımpaşada eski Bahriye Nezareti karşısındaki klüp merkez binasında aktedileceğinden âzamızın hazır bulunmaları ehemmiyetle rica olunur.

Şehremini Halkevinin kongreleri

Evimizin Dil — Edebiyat, Sosyal Yardım, kütüphane ve neşriyat, Tarih — Müze Şubelerinin kongrelerinde ekseriyet bulunmadığından bu şubelerimizin kongreleri 22/3/1941 Cumartesi günü saat 16 da tekrar evimiz salonunda yapılacaktır. Kayıtlı âzanın bulunması rica olunur.

Şehir tiyatrosu TEPEBAŞI DRAM KISMINDA Bu akşam saat 20,30 da MEŞALELER

YENİ NEŞRİYAT:

Doğu Albümü

Karikatürist Togo, 1941 yılı albümünü zarif bir kapak içinde neşretmiştir. İçinde muhtelif hâdiselere dair en muvaffak eserler bulunan bu albümü okuyucularımıza tavsiye ederiz.